

DRUM

PUBlicație EDITATĂ DE CASA DE CULTURĂ ROȘIORI DE VEDE

ANUL 28, NR. 699, NOIEMBRIE 2025

Editorial Frumusețe și credință

Ultima lună de toamnă a acestui an s-a așternut dezinvoltă pe străzile orașului, prin parcuri și grădini, peste sufletele noastre îngrijorate de problemele inerente vieții. Frunzele copacilor, cu toată avalanșa lor de culori, s-au desprins de pe ramuri și s-au așternut recunoscătoare la rădăcina arborelui care le-a hrănit. Noiembrie este parte a unui spectacol tulburător, pe care numai toamna îl poate oferi, amintindu-ne, în subsidiar, că toate pe lume sunt trecătoare.

Dacă am medita mai des la faptul că odată cu trecerea timpului ne trecem și noi, iar semnele perisabilității rămân încrustate pe chipurile și pe aripile spiritului fiecăruia dintre noi, atunci poate că atitudinea față de tot ce ne înconjoară, față de semenii noștri, ar fi mult mai controlată.

Trăim într-o lume marcată de violență verbală și fizică, generatoare de conflicte puternice, cu final dramatic. Auzim tot felul de știri care ne dau de gândit. Violența domestică a atins cote alarmante. Câteva tinere femei (chiar din județul nostru) au fost ucise de soți. Poate așa o fi fost, de când e lumea și pământul, dar nu exista mass-media care să le facă auzite...!

Nu știu ce forță benefică ar putea fi invocată, care să ajute la consolidarea unei omeniri normale și la distrugerea răului care a început să ne cotozească, chiar cu îngăduința noastră!

Toate religiile majore ale lumii dețin potențialul de a sluji omenirea și de a contribui la dezvoltarea unei ființe umane bune. Bunătatea sufletească izvorăște din iubire. Religia noastră creștină se întemeiază pe acest sentiment..., dar unii oameni s-au îndepărtat de credință și merg înainte călăuziți de o forță malefică. De aici: răutatea, ura, violența, sadismul..., nicidecum compasiunea, spiritul altruist, inima bună, nonviolenta.

Stă în puterea noastră ca prin nonviolenta să facem tot ce este posibil pentru a fi de ajutor celorlalți. Dacă nu-i putem ajuta, cel puțin să ne abținem de a le face rău! Înainte de a face rău cuiva, ar trebui să ne punem în situația celui vizat și să ne gândim dacă nouă ne-ar conveni să ni se facă ceea ce intenționăm să-i facem noi lui... Dar, suntem în secolul vitezei și nu ne mai stă gândul la astfel de „nimicuri”...

Odată cu mijlocul lui noiembrie, am intrat într-o perioadă specială, care anticipează Nașterea Domnului. Să ne străduim, așadar, să fim de mai mult folos celor care au nevoie de noi! Astfel, firea noastră poate arunca un dram de frumusețe și poate răspândi un parfum binefăcător peste această lume cenușie, unde prezența oamenilor buni este ca un adevărat curcubeu.

Să nu ezitam, dacă ne stă în putință, să lăsăm în urma noastră o dără de lumină călăuzitoare în sufletul semenilor!

Domnița NEAGA

60 de ani de la înființarea Muzeului de Istorie din Roșiori de Vede!

11 noiembrie 2025. 60 de ani de la înființarea Muzeului de Istorie „Petre Voivozeanu”.

O sărbătoare a spiritului roșior, a roșiorenilor care au înțeles că oamenii dau valoare locurilor în care trăiesc, iar locurile reflectă, la rândul lor, frumusețea celor care, cu abnegație și dăruire, le-au impregnat un strop de eternitate.

Muzeul de Istorie „Petre Voivozeanu”, structură a Serviciului pentru Cultură, Educație, Creație și Sport din Primăria Municipiului Roșiori de Vede și Asociația Culturală „Radu Grămăticul” au organizat expoziția „60 de ani în 60

Continuare în pag. 8

Florina CARVACI
Foto: Tedy STÎNGĂ

„Dialoguri cu Terra” – Arta care apropie! Două zile memorabile la Colegiul Național Militar „Tudor Vladimirescu” Craiova

O instituție de cultură are menirea de a susține și promova valorile culturale locale, contribuind la consolidarea identității unei comunități și la așezarea ei, demnă și firească, pe harta culturală a țării. În acest spirit, expoziția de sculptură în piatră de râu „Dialoguri cu Terra”, semnată de artistul plastic roșior, Costel Păun, a prilejuit două zile de

Continuare în pagina 5

întâlniri intense și sensibile în cadrul Colegiului Național Militar „Tudor Vladimirescu” din Craiova, pe 18 și 19 noiembrie 2025.

Instituție emblematică pentru învățământul militar românesc, colegiul a oferit un cadru deosebit pentru desfășurarea evenimentului, prin rigoarea, ospitalitatea și deschiderea cu care colonel Gheorghe Boboc, comandantul colegiului, împreună cu colonel Leonide Cune și locotenent-colonel Florin Jianu, au sprijinit fiecare etapă a activităților.

Vernisajul a fost deschis de colonelul

Aurelia BĂRBUT
Foto: Aurelia BĂRBUT, Veronica COJOCARU

O mănăstire, o carte, o comunitate

Miercuri, 19 noiembrie, la Colegiul Național Militar „Tudor Vladimirescu” din Craiova, a fost lansat volumul „Mănăstirea Coșoteni, fosta Mănăstire Drăgănești, de la Negru Vodă la Bunavestire 2025”, semnat de gl. lt. (r) dr. Valentin Becheru și Veronica Cojocaru,

muzeograf la Muzeul de Istorie „Petre Voivozeanu” din Roșiori de Vede. Lucrarea, apărută la Editura „Cartea Ortodoxă” din Alexandria, a fost realizată cu binecuvântarea Preașfințitului Părinte Galaction, Episcopul Alexandriei și Teleormanului.

Continuare în pag. 5 Aurelia BĂRBUT

Lansare de carte Fascinațiile Cugetării - eseuri de Iulian Chivu

Casa de Cultură din Roșiori de Vede a găzduit, marți, 28 octombrie, o adevărată sărbătoare a spiritului: lansarea volumului de eseuri „Fascinațiile cugetării”, semnat de

Aurelia BĂRBUT
Foto: Tedy STÎNGĂ

Continuare în pagina 5

„Verba volant, scripta manent”

Jurnal de scriitor

01.10.2025 – Ziua persoanelor vârstnice. 42 de cupluri roșiorene au primit din partea autorităților diplome, bani, un tort și un buchet de flori, într-un cadru festiv, organizat la Casa de Cultură din Roșiori de Vede – pentru aportul adus la păstrarea și cultivarea relațiilor de iubire, îngăduință, toleranță, respect, timp de 50 de ani într-un grup numit FAMILIE. Doi cetățeni ai orașului au fost felicitați pentru împlinirea vârstei de 100 de ani.

02.10.2025 – „Cel ce s-a scuturat de praful vieții va rămâne cu aceste întrebări clare și reale: A fost bine sau a fost rău? Am fost bun – sau nu?” (John Steinbeck).

03.10.2025 – Strada Renașterii. Plouă! Plouă de două zile. Covor de frunze galbene, verzi, roșii, crengi rupte, vânt îndrăzneț...

* Când iubesti ploaia și ploaia trece prin plafonul blocului, străbate pereții de la etajul patru, până la etajul trei, ajunge în balcon, pic, pic și covorașul plutește, iar ea pic, pic: Am venit! Mă vezi? Mă auzi?

05.10.2025 – București. Copaci dând în galben, Dâmbovița, cu oglinda ei tulburată de apa ploilor de octombrie, drumul spre casă, gândul că acolo, acasă e ceva ce nu găsești niciunde...

07.10.2025 – „Plouă și bătrânele literaturi europene/ sunt pline de apă” (A.E. Baconsky). Și la noi plouă, dar literatura noastră fiind mai tânără... (Augustin Doman, Facebook).

08.10.2025 – „Eu cred că nimic nu e nici prea mic, nici prea mare pentru literatură. N-am încredere în autorii care cred că ceva e prea nereserios pentru a deveni literatură – sau, dimpotrivă, prea important ca literatura să-l poată încapa. Pentru mine, literatură e extensia umanului. A umanului integral. Ca atare, încap în ea toate ale omului: cele mari și cele mici, frivolitățile și adâncimile, întunecatele și luminoasele. Numai făcându-ti din cuvinte instrumente optice capabile să vadă și în excesul de lumină și în cel de întineric poți să scrii poezia” (Radu Vâncu, Observator Cultural).

09.10.2025 – „Scriitorul maghiar László Krasznahorkai a câștigat premiul Nobel pentru Literatură 2025, „pentru opera sa captivantă și vizionară care, în mijlocul terorii apocaliptice, reafirmă puterea artei”, a anunțat Academia Suedeză” (digi24.ro).

23.10.2025 – *Pe Vede* în jos – o întâlnire a oamenilor de litere din Roșiori de Vede, Pitești și Drăgănești de Vede, întâlnire ce a stat sub semnul cuvântului bine gândit, frumos rostit, scris cu litere de aur în cartea vieții. Pentru că actul de cultură nu este un moft. Este semnul trecerii noastre prin această lume, a generațiilor care au fost și care vor veni, iar

cultura scrisă certifică lucrul acesta. O zi ce confirmă expresiile: veșnicia s-a născut la sat și omul sfințește locul. Pentru că doar el, Omul, este capabil să creeze și să ofere emoții menite să ridice nivelul dopaminei, încât speranța să rămână la cote maxime. Astfel de oameni sunt și soții Cristina și gl. lt. Valentin Becheru, a căror poartă s-a deschis larg grupului de scriitori și cititori pentru a poposi la masa frumos amenajată printre tufe de trandafiri sau de levănțică, ce împodobeau grădina, printre crengile merilor, al căror rod răspândea parfumul coacerii, printre recipientele cu fructe puse la fermentat, în vederea obținerii licorii ce dezleagă limbile și mintea multor consumatori... momente ce au însemnat pentru cei tineri noutatea de a descoperi în timp real laboriosul proces de obținere al țuicii, iar pentru cunoscători, un prilej de aducere aminte, de a răscoli nostalgii, privind îndemânarea celui care ridică și cobora flăcările lemnului ce ardeau sub vasul în care lichidul aromatic își perfecționa savoarea - Gigi Ciucă, un om al satului, onest, binevoitor, cu un ridicat simț al umorului, venit special pentru a da farmec evenimentului, așa cum a dat, de fapt, și prezența doamnei Mariana Dorilă, a cărei implicare și dăruire nu au trecut neobservate nici de data aceasta, dumneaei, fiind prezentă și anul trecut, la prima ediție a acestui semn cultural, despre care vor vorbi, cu siguranță, stejerii ce stau să se ridice... și poate... chiar tinerii prezenți astăzi.

26.10.2025 – Dan Negru a transmis un mesaj în ziua în care s-a sfințit pictura Catedralei Naționale din București, eveniment la care au participat numeroase personalități publice și oficiali. „Poate că Iisus n-ar fi prins o invitație azi la Sărbătoarea Catedralei printre atâtea Vip-uri. Eu, păcătosul, am prins, dar nu aș fi fost o bună companie pentru El. Când trăiești într-o Europă creștină, cu istorie și artă religioasă, și nu-i cunoști cultura religioasă, ești un tăntălău fudul. Peste o sută de ani, nimeni nu-și va aminti că a existat Mall Băneasa sau mall-ul din Iași, ori Timișoara. Catedrala de azi, însă, strănepoții noștri o vor găsi tot aici”.

27.10.2025 – Undeva, într-o curte, trandafiri galbeni, albi, roșii, neatinși de frigul instalat cam devreme anul acesta, te așteptau, iar omul grădinii aștepta și el să îți ofere. Pentru că așa sunt prietenii...

29.10.2025 – O jumătate de lună pe cerul orașului de pe Vede. Un vânticel polar, seară, trecători puțini pe strada cu numele celui mai mare fluviu din țară. Sărutul trădării, într-un colț de lacrimă fierbinte.

Florina CARVACI

Membră a Uniunii Scriitorilor din România

Citatul lunii

„Când nu înveți să-i mulțumești vieții, va veni clipa când, înfricoșat, o s-o implori”.

(Viața fără rețete, pr. Haralambos Papadopoulos)

Rubrică îngrijită de dr. **Adriana MIU**

LA LUMINA ZILEI

Dimineața

S.C. „Găbris” Roșiori a construit pe terenul său, situat pe latura estică a șoselei Roșiori - Scioaștea, aproape de D.N. 6, Roșiori - cătunul Măldăeni, o stație de betoane.

Piața vilelor în construcție a împins această ofertă eficientă, mecanizată, în favoarea celor cu bani.

La prânz

Și pe terenul fostei uzine „Récmaș”, actualii proprietari au ridicat două hale, ce vor fi întrebuințate pentru îmbutelierea și depozitarea buteliilor cu gaze naturale, posibil.

În amurg

Am văzut cum s-a realizat privatizarea industriei românești, după 1989. Mi s-a părut că cea mai bună alegere a fost metoda Mebo. Un exemplu, în oraș, a fost unitatea de morărit și panificație „Spicul”. Dar și în această situație, în final, s-a ajuns la faliment, în 2024.

Știam că foștii lucrători au primit bani pentru părțile lor sociale. Dar cine sunt câștigătorii de o zi ai închirierii spațiilor comerciale din centrul orașului, nu cunosc. Celelalte bunuri se vor degrada, desigur.

Prof. Gheorghe TUTCĂLĂU

Trăire creștină

„Pământ ești și în pământ te vei întoarce”. Câteva gânduri despre incinerare

Arderea (incinerarea) morților - ca de altfel și îngroparea lor nu are doar un caracter practic, ci și profund simbolic. Respectiv, faptul de-a prefera arderea morților - sau dimpotrivă, îngroparea lor - nu se epuizează la nivelul logicii, ci ține de ființa mai profundă a existenței omului: raportarea lui la cel mai acut fenomen al propriei existențe, moartea. Iar sensul pe care omul îl atribuie morții își pune pecetea pe opțiunea lui pentru una din aceste două variante. Devine, așadar, limpede că și îngroparea morților, cu toate că nu constituie o chestiune dogmatică, nu încetează de-a fi direct legată de învățătura dogmatică a Bisericii.

Învierea morților, în care crede Biserica, nu va depinde de îngroparea sau arderea lor. Dar și invers: îngroparea morților nu este fără legătură cu credința în înviere. Preferarea îngropării și respingerea incinerării se întretes cu întreaga învățătură creștină despre om și scopul existenței lui. Biserica nu simte repulsie față de trup, ci îl cinstește. Omul este chipul lui Dumnezeu nu doar ca suflet, dar și ca trup. Iar scopul existenței omului este să primească înălțurii lui pe Cel al Cărui chip este, adică pe Dumnezeu. Toate celelalte se încadrează și se subordonează acestui scop. Dacă arderea trupului omului se întâmplă să slujească acestui scop este nu numai acceptată, dar și de dorit. Astfel, creștinii care erau condamnați la moartea prin ardere nu au evitat-o, ci au răbdător, ținând la unirea lor cu Hristos. Repulsie față de trup se observă în religiile orientale și în idolatrie.

Pentru Biserica trupul este templu al Sfântului Duh; este biserica cea vie, în care omul este chemat să slujească și să se închine lui Dumnezeu. Iar Sfinții care L-au slujit și s-au închinat cu adevărat lui Dumnezeu sunt, prin moaștele lor, temelia bisericilor zidite în care slujesc credincioșii. De aceea, Biserica cinstește rămășițele pământești ale Sfinților și le păstrează ca pe un tezaur de mult preț. Acolo unde trupul mort este considerat rămășiță pământească cinstită a existenței umane, este firesc ca acesta să se cinstească. Acolo și îngroparea sau, mai apoi, păstrarea osemintelor este ceva sacru. De altminteri, cunoaștem astăzi că osemintele, deși uscate, mențin vie identitatea biologică a celui mort, pe când cenușa nu. Acolo unde, însă, trupul omenesc mort este tratat ca hoiț macabru, este firesc să se urmărească dispariția lui. În acest din urmă caz, nu se disting simboluri, ci obiecte naturale cu valoare utilitaristă ori financiară. Și, odată cu problemele marilor centre urbane, este considerată mai logică și mai practică arderea morților.

În întreaga istorie a Vechiului Testament și a creștinătății nedespărțite, arderea morților este abordată ca obicei idolatru și este considerată faptă respingătoare. Îndoeși moartea prin foc este legată în Vechiul Testament de crime oribile. Noul Testament consideră de la sine înțeleasă îngroparea morților, iar în istoria Bisericii doar unii dintre prigonitrii ei au recurs la incinerarea trupurilor creștinilor, pentru a șterge pomenirea lor și a lovi în nădejdea învierii lor. În vremurile mai noi, arderea morților s-a aplicat și ca formă de purificare a lumii de prezența lor.

Dorința dispariției sau a păstrării în mormânt a trupului mort este direct legată de întreaga atitudine a omului față de moarte. Când cineva vrea să uite de moarte, este firesc să elimine orice are legătură cu ea sau care îi amintește de ea. Iar la aceasta este ajutat din plin de sistemele societății contemporane. Toate îi înlesnesc trecerea sub tăcere a morții. În acest climat, este firesc să se urmărească și dispariția trupului omenesc mort. Îngroparea în mormânt păstrează nu doar amintirea (pomenirea) mortului, dar și pe cea a morții. Pentru a păstra cineva pomenirea aceasta, fără a fi obsedat de ea, are trebuință să creadă în biruința asupra morții. Creștinul crede în această biruință și așteaptă învierea, care se referă la întregul lui ipostas psihosomatic. Când există credința și așteptarea aceasta, atunci și raportarea la moarte și la trupul mort devine analogă. Iar această raportare însuși trăirea sau morala care s-a cultivat de secole pe aceste locuri, pe când arderea morților introduce un nou etos, o nouă morală.

Arderea morților nu atacă direct dogma învierii. Atacă simțirea și etosul cultivate de această dogmă. Deformează perspectiva și așteptarea Bisericii în legătură cu omul. Astfel este atinsă și dogma, pentru că dogma este unită organic cu etosul și viața Bisericii. În ceea ce privește spațiul grecesc, unde arderea morților era cunoscută în perioada precreștină, îngroparea lor a fost consacrată de Biserica și a devenit mai apoi de la sine înțeleasă. Deja Sfântul Apostol Pavel o compară cu semănarea bobului de grâu și o leagă de așteptarea vieții celei noi. Când așteptarea aceasta se stinge, atunci și îngroparea își pierde dimensiunea ei simbolică. Când există simțirea și etosul acesta nu se pune problema

acordării de spații pentru îngroparea celor morți, după cum nu se pune o asemenea problemă nici atunci când este nevoie de-a fi acoperite și alte necesități vitale ale societății. Simțirea nevoii de-a păstra vie pomenirea celor adormiți își găsește spațiile și modalitățile satisfacerii ei. Pomenirea celor adormiți reamintește rădăcinile, tradiția (datina), dar și datoria celor vii față de ei. Faptul de a-i da uitării pe cei morți face inconsistentă comuniunea și societatea celor vii. Orice societate, dar și întreaga viață, este de neînțeles fără cei morți. Limba, religia, felul de-a fi, obiceiurile, cultura sunt moștenite de la ei. Incinerarea lor nu se poate să nu se reflecte și asupra tuturor celor lăsați de ei ca moștenire.

În chestiunea incinerării ortodocșilor poate apărea și un alt aspect delicat. Se poate întâmpla ca cineva să ceară ca după moartea sa să fie ars. Incinerarea, însă, va urma să fie făcută de oameni ce vor fi în viață. Și este foarte probabil ca aceștia în lumea ortodoxă aproape sigur să aibă concepții care vin în contradicție cu dorința lui. Cum, deci, vor putea fi obligați să îndeplinească dorința celui dispărut? Și în ce măsură dorința individuală a aceluia, care exprimă o anumită atitudine față de trupul omenesc, nu violează libertatea de conștiință a celor ce au o altă atitudine în această privință? În legislația iustiniană, există următorul exemplu: un cetățean roman l-a făcut pe cineva moștenitor al său, cu condiția ca acela să îi arunce trupul în mare. Moștenitorul a refuzat să îl arunce în mare și l-a îngropat. S-a pus atunci problema dezmoștenirii, pe motiv că moștenitorul nu a îndeplinit prevederea testamentară privitoare la trupul testamentarului. Tribunalul a considerat fapta aruncării trupului în mare ca imorală și neconformarea moștenitorului ca acțiune lăudabilă, în acord cu morala creștină.

Biserica nu își impune credința și ritualurile ei celor străini de ea. Dar nici cei străini de ea nu trebuie să îi ceară să binecuvânteze opțiunile făcute după bunul lor plac. Arderea trupului neînsuflețit poate fi aleasă în mod liber, dar nu poate fi transformată într-un act bisericesc. Se poate asocia funeraliilor civile. Însă, poziția Bisericii față de ea nu poate să nu fie una negativă. Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, în ședința din 5 iulie 2012, menține în vigoare hotărârea Sfântului Sinod din 15 iunie 1928, reconfirmată prin hotărârea Sfântului Sinod din 20 februarie 1933: „*Prefeții să prevină din vreme pe enoriași, atrăgându-le atenția că, în cazul când cineva dintre ei ar voi să se incinereze, Biserica le va refuza orice asistență religioasă, fie la înmormântare, fie la pomenirea pentru morți după înmormântare. Înainte de oficierea slujbei de înhumare (în mormântare) a unui creștin, preotul slujitor să se informeze de la familia defunctului, la care cimitir va fi înmormântat cel decedat. Celor ce totuși au fost incinerati sau se vor incinera din proprie voință, să li se refuze orice servicii religioase, atât la înmormântare, cât și la pomenirile pentru morți.*”

În situația în care incinerarea s-a făcut fără voia sau împotriva dorinței celui decedat, din motive obiective (financiare sau legale, legi specifice unor state în care incinerarea este obligatorie), episcopul locului este singurul care are autoritatea de a acorda sau nu dispensă, prin economie, în urma studierii amănunțite a fiecărui caz în parte, cu precizarea că, pentru astfel de cazuri, la depunerea urnelor funerare în cripte, se poate oficia doar slujba Trisaghionului cu pomenire individuală.

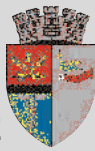
De ce acest articol acum când ne pregătim pentru postul Nasterii? Pentru motivul pe care îl voi expune. Într-una din zile, în fața bisericii, am avut o întâlnire cu o familie care a solicitat slujba de pomenire a unei rude care fusese incinerată. După o discuție purtată în mod prietenesc și în care le-am explicat cum trebuie privită această situație, am înțeles cât este de important ca să putem aprecia valoarea trupului nostru sau valoarea trupului celor decedați și după ce ei părăsesc această viață. Una dintre aceste persoane pe care o prețuiesc, la finalul discuției, a spus că își dorește să fie incinerată, având chiar o discuție cu cei din familie în acest sens. Pentru această persoană am scris acest articol! M-am gândit că scriind articolul în cauză voi putea să schimb ceva în inima și viața acestei persoane și să renunțe la gândul său. Trupul nostru are valoare și dincolo de moarte și dacă acest fapt ne scapă ca sens, atunci să ne gândim și la ceea ce poate însemna pomenirea noastră de dincolo de moarte care, în cazul incinerării, nu se mai încadrează în normalitatea liturgică rânduită de biserică nu în mod arbitrar, ci pe baza învățăturii Sfintei Scripturi, a tradiției bisericești și a unei experiențe de viață, alta decât o putem citi într-o părere pe Facebook sau într-un comentariu anonim.

Preot Eugen Cătălin PĂUNESCU
Consilier Administrativ-Bisericesc –
Episcopia Alexandriei și Teleormanului

DRUM

PUBlicație EDITATĂ DE CASA DE CULTURĂ ROȘIORI DE VEDE

Șef Serviciul pentru Cultură, Educație, Creație și Sport
Aurelia Bărbuț

Colectivul de redacție:

Redactori: Florina Carvacu, Aurelia Bărbuț, Marinela Rușanu,

Veronica Cojocar, Gabriel Argeșeanu, Monica Tuinete

Colaboratori: Domnița Neaga, Iulian Bitoleanu, Liviu Nanu, Mihai-Atanasie Petrescu, Cristian Gabriel Moraru, Bianca Tutunaru, Argentin Șt. Porumbeanu, Ion Scarlat, Gheorghe Tutcălău, Eugen Cătălin Păunescu, Adriana Miu, Medeea Ioana Zoltan

Tehnoredactare: Vladimir Mutu

Culegere texte: Aurelia Bărbuț, Florina Carvacu

Distribuire presă: Elvira Stângă

REDACȚIA: Casa de Cultură, str. Dunării nr. 54-56,
Roșiori de Vede, Teleorman, Telefon: 0247/460619,
e-mail: drum_rosiori@yahoo.com

**Răspunderea pentru conținutul materialelor
publicate revine autorilor.**

Tiparul executat la S.C. TIPOALEX S.A. Alexandria
str. Ion Creangă nr. 53, Tel./fax : 0247 / 31 18 84

AERONAVE ISTORICE RESTITUITE: P-38 LIGHTNING

Cine își amintește filmul „Iron Eagle” III? Cățiva piloți din mai multe țări, veterani ai celui de-Al Doilea Război Mondial, formează o escadrilă de luptă pentru a distruge o rețea de traficanți de droguri. Fiecare aviator zboară același tip de avion pe care l-a pilotat în timpul războiului. Filmul fiind american, binețles că șeful formației celor buni este american, iar avionul cu care apare îi impresionează pe toți, personaje, dar mai ales spectatori: un bifuselat, bimotor, monoloc, cu numeroase arme vizibile, mult mai mare decât celelalte avioane din cadru: e un Lightning, un P-38! Binețles că americanul (colonelul „Chappy” Sinclair, aka actorul Louis Gosset Jr.) dă lovitura fatală grupului de „răi” și, drept răsplată, patria recunoscătoare îi face cadou avionul P-38.

Franchisa „Iron Eagle” a cuprins patru filme de aviație, ale căror scenarii slabe, povești incredibile cu cocoșu-roșu, sunt salvate de scenele reale de zbor, realizate cu ajutorul unor mari piloți, adevărați maeștri ai zborului acrobatic, la bordul unor avioane interesante. Poate vom reuși să povestim vreodată și de unele dintre acelea, cu bunăvoința publicației „DRUM”. Dar să ne oprim la Lightning, personajul principal al episodului de luna asta și al următoarelor.

În 1937, răspunzând unui caiet de sarcini emis de United States Army Air Corps (realizarea unui avion capabil să intercepteze aeronave inamice la orice altitudine, în special la una foarte mare, și la orice viteză de zbor, Lockheed Corporation desenează un avion oarecum ciudat, adică o nacelă conținând cabina de pilotaj plasată între două fuselaje, fiecare având un motor, la un capăt și o derivă la celălalt, fiind unite, la partea posterioară, de stabilizatorul orizontal. Chiar dacă era ciudat, avionul trebuia să fie unul de interceptie și vânătoare, ceea ce presupune că performanțele lui sunt foarte mari: viteză la diferite plafoane, viteză ascensională, plafon maxim, maniabilitate, capacitate de înarmare, capabilități de luptă cu alte avioane, fie ele bombardiere, vânători, cercetași etc. Și, spre mirarea tuturor, prototipul P-38 propus de Lockheed a oferit răspunsuri foarte bune la toate cerințele, ba, mai mult, a asigurat și niște performanțe pe care USAAC nu le gândise. Printre acestea, raza mare de acțiune și posibilitatea transformării rapide a vânătorului în bombardier ușor.

Autorii proiectului, locotenenții Benjamin S. Kelsey și Gordon P. Saville și Lockheed au primit comanda pentru avionul bifuselat și imediat au început producția. Au fost construite în total aproximativ 10.000 de exemplare, în mai multe variante, deosebirile fiind dictate de tipurile de misiuni – de la interceptie și vânătoare la bombardament sau de la cercetare foto la vânătoare de noapte. Desigur, au existat și substanțiale diferențe constructive și de înarmare. În principiu, Lightningul era dotat cu două mitraliere Browning de 12,7 mm calibru și două de 7,62 mm, plus un tun de 37 mm, dar puteau apărea și alte arme, mai ales bombele de aviație. Evident, și vom face cunoștință cu un astfel de aparat, existau și avioane neînarmate cu arme de foc, ci cu camere fotografice de mare performanță și anume variantele „F”.

P-38 Lightning a primit botezul focului pe frontul din Pacific, războiul contra japonezilor. Primele misiuni (în

principal, însoțirea formațiilor de bombardiere grele) au avut loc la începutul lui 1942, în Guadalcanal și Noua Guinee, apoi, datorită razei de acțiune foarte mari (peste 1500 km cu rezervoare suplimentare de carburant), au fost folosite tot mai intens, devenind ca o coloană vertebrală a aviației americane în Pacific. Datorită lor, dar și avioanelor imbarcate pe portavioane, Statele Unite au obținut curând superioritatea aeriană pe frontul din Pacific și din extremul orient (frontul CBI – China-Burma-India). Nu am găsit un raport foarte exact al activității P-38 Lightning în Pacific, dar se discută de un număr de peste 1.800 de victorii aeriene obținute de avioanele de acest tip, dintre care numai 475th Fighter Group revendică peste 550, raportând și 56 de avioane proprii pierdute.

La nivel de persoane, cei mai cunoscuți piloți de P-38 din Pacific au fost Richard „Dick” Bong, cu 40 de victorii (de fapt, americanul cu cel mai mare număr de victorii aeriene din istorie) și Thomas B. „Tommy” McGuire, cu 38 de victorii, dar și legendarul Charles Lindbergh, primul om care a traversat singur și fără escală Oceanul Atlantic, în 1927; aparținând 475th FG, este și el deținător al unei victorii la japonezi.

Fără îndoială, cea mai faimoasă misiune executată de P-38 este cea de la 18 aprilie 1943. Afiland prin decodarea unor transmisii radio că amiralul Isoroku Yamamoto avea să călătorească la Bougainville Island, americanii au pus imediat la punct o misiune de interceptare și doborâre a principalului strateg al marinei japoneze, cel care gândise și comandase atacul de la Pearl Harbor (7 decembrie 1941). 16 avioane Lightning au fost trimise să-l găsească și să-l „dea jos” pe amiralul japonez. Zburând aproximativ 700 de kilometri la altitudinea de sub 50 de metri, pentru evitarea detectării radar, cele 16 P-38 au interceptat avionul Mitsubishi G4M „Betsy” al lui Yamamoto și l-au doborât (lovitura decisivă a fost trasă de pilotul Thomas G. Lanphier Jr.), odată cu avioanele Mitsubishi A6 „Zero” care îl însoțeau. Americanii au pierdut în această misiune un singur avion.

În episodul următor, vom urmări activitatea avioanelor P-38 Lightning pe fronturile europene ale celui de-Al Doilea Război mondial și, mai ales, vom aduce vorba despre cel mai mare aviator din istoria literaturii universale ... sau cel mai mare scriitor din istoria aviației mondiale.

(va urma)

Prof. **Mihai-Atanasie PETRESCU**
Membru al Asociației Aviatorilor Brașoveni
Foto: BIAS 2025 - **Aurelian BUCUR,**
Dănuț VLAD

„Știrile adolescenților”

Sub această denumire, deschidem în aces număr al ziarului DRUM o rubrică dedicată elevilor de liceu. Scopul acestui proiect este de a încuraja exprimarea prin cuvânt a tinerilor, de a le dezvolta abilitățile de observație, redactare și comunicare și de a-i motiva să transforme experiențele, gândurile și descoperirile lor în informații sau știri, pe care să le trimită spre publicare. În această ediție, două eleve - Miruna Maria Sârbu (București) și Alexandra Mihaela Macacin (Roșiorii de Vede) - debutează în presa scrisă și ne împărtășesc emoția și frumusețea momentelor trăite. Un început promițător pentru vocea lor în comunitatea noastră. Succes!

Redacția

Pe data de 23 octombrie 2025, am avut onoarea și bucuria de a participa la cea de-a doua ediție a activității „Pe Vede” în jos... , un eveniment deosebit care adună oameni talentați și plini de suflet. A fost o zi încărcată de emoție pentru locurile care ne-au format și care ne aduc mereu aminte de rădăcinile noastre. Am fost prezentă în calitate de susținătoare a prietenei mele dragi, Alexandra Mihaela Macacin, alias Leea, care a avut un moment emoționant, recitând o poezie lângă „Stejarul Haiducului”, în compania altor tineri talentați. Privind-o, am simțit o bucurie sinceră și o mândrie profundă pentru ea, pentru toți cei care au avut curajul să își împărtășească talentul, dar și pentru comunitatea noastră care continuă să prețuiască arta și tradițiile locale. Deși în prezent locuiesc în București, unde urmez cursurile liceului, astfel de momente mă fac să mă simt din nou aproape de orașul meu natal, Roșiorii de Vede, și de spiritul cald al oamenilor de aici. Această experiență

Ce ar fi dacă...?

Dacă toată lumea de pe Pământ ar vorbi o singură limbă

Se spune că, demult, oamenii vorbeau aceeași limbă. Așa de bine se înțelegeau între ei încât s-au gândit să construiască un turn până la cer. Dumnezeu, se pare, nu era impresionat de ambiția arhitecturală a umanității și a zis: „Așa nu! Prea multă comunicare strică.”. Și de atunci, Babelul ne urmărește în fiecare „Ce-ai vrut să spui prin asta?” dintr-o conversație.

Dar ce-ar fi dacă, într-o zi, am vorbi din nou toți aceeași limbă?

Probabil că internetul ar deveni un loc ceva mai pașnic (deși, realist vorbind, oamenii tot ar găsi un motiv să se certe – doar că mai clar). Pentru că, sincer, problema n-a fost niciodată limba, ci oamenii. Chiar și dacă am vorbi toți „planeteza”, tot am avea dispute: „Ai zis «Salut!» cu un ton pasiv-agresiv”. Călătoriile ar fi mai simple, filmele n-ar mai

avea nevoie de subtitlări, iar Google Translate ar intra în șomaj tehnic.

Totuși, ceva s-ar pierde. Fiecare limbă este un fel de oglindă a sufletului unui popor. Fără ele, am rămâne fără „dorul” românesc, fără „saudade” din frumoasa portugheză și fără eleganța franceză de a spune „je ne sais quoi” când, de fapt, știi exact la ce te referi.

Poate că o limbă universală ar face lumea mai eficientă, dar și mai uniformă. Și, sincer, cine ar vrea o lume în care toți spunem același banc în același fel? Poate că frumusețea nu stă în a ne înțelege perfect, ci în efortul – uneori comic, alteori poetic – de a încerca.

Medeea Ioana ZOLTAN
Elevă la Colegiul Național „Anastasescu”

Priorități românești

Ana Aslan

Ana Aslan a fost un medic român, academician, profesor universitar doctor, specializat în gerontologie, director între 1958-1988 al Institutului Național de Geriatrie și Gerontologie din București fondat de ea în anul 1952. fiind primul Institut din lume dedicat creării premiselor unei longevități active prin protejarea, menținerea și îmbunătățirea sănătății pacienților vârstnici. Este cea care a evidențiat importanța procainei în ameliorarea tulburărilor distrofice legate de vârstă.

Ana Aslan s-a născut în Brăila pe 1 ianuarie 1897, fiind cea mai mică dintre cei patru copii ai familiei de origine armeană. Mărgărit și Sofia Aslan. Educația ei timpurie a fost marcată de curiozitatea intelectuală – a învățat să citească și să scrie până la vârsta de patru ani. Mai târziu, a urmat cursurile Colegiului „Romașcanu” din orașul natal, la vârsta de 13 ani, îi moare tatăl, iar ea cu familia se mută în Capitală, unde, în anul 1915, absolvă Școala Centrală din București. Își dorea să devină pilot de aviație și chiar a zburat cu un mic aparat de tip Bristol-Coandă. Și, în ciuda normelor sociale din acele vremuri care descurajau femeile să urmeze medicina, Ana Aslan s-a înscris (1915) la Facultatea de Medicină din București, făcând chiar greva foamei pentru a învinge și împotrivirea mamei sale. În timpul Primului Război Mondial, a îngrijit, în spitalele militare din Iași, soldați răniți în lupte. A terminat cursurile universitare în anul 1922, dar, încă din 1919, revenise în București și începuse să lucreze alături de renumitul neurolog Gh. Marinescu. În anul 1940, a fost numită șefă a Departamentului de Fiziologie la Institutul de Endocrinologie din București, unde a început să experimenteze procaina în afecțiunile reumatice, aplicând rezultatele pe cazul unui student ținut la pat de artroză, apoi și-a continuat cercetările la un azil de bătrâni. Studiile și cercetările sale au relevat importanța procainei în ameliorarea tulburărilor distrofice legate de vârstă. Intervenția sa a reușit să încetinească procesul de îmbătrânire cu aproape 40%.

Studiile și cercetările profesoarei universitare doctor Ana Aslan au condus la descoperirea/ prepararea unor produse geriatrice: vitamina Gerovital H3, în anul 1952, un produs minunat menit să combată bătrânețea și Aslavitul (împreună cu farmacistul Elena Polovrăgeanu), brevetat și introdus în producție industrială în 1980, produse care au devenit celebre în întreaga lume, câștigând recunoașterea internațională. Formula descoperită atunci a fost utilizată cu succes în mai multe produse. Gerovitalul GH3 a fost brevetat în peste 30 de

țări. În 1968, a încredințat Companiei Farmec dreptul de a produce cremele și emulsiile antrid Gerovital H3. Popularitatea sa a depășit granițele țării atrăgând numeroase personalități mondiale care căutau efectele sale de întinerire. Ilustra cercetătoare afirma: „Să fii veșnic tânăr nu înseamnă să ai mereu 20 de ani, înseamnă să fii optimist, să te simți bine, să ai un ideal în viață pentru care să lupti și pe care să îl cucerești”.

În istoria medicinei românești, niciun alt medic nu a fost atât de solicitat de oameni importanți ca Ana Aslan, de la regi și șefi de stat, la scriitorii celebri și vedete, precum: Salvador Dali, Charlie Chaplin, Marlene Dietrich, Mareșalul Charles de Gaulle, Kirk Douglas, Mareșalul Iosip Broz Tito, Generalul Franco, Aristotel Onassis, Președintele SUA John Fitzgerald Kennedy și soția sa, Jacqueline, Indira Ghandi, Cancelarul Konrad Adenauer, Hrușciov – conducător al fostei U.R.S.S., Regele Arabiei Saudite și alții.

Dincolo de invențiile sale clinice, doamna academician profesor doctor Ana Aslan a avut un rol esențial în stabilirea medicinei geriatrice ca o specialitate medicală recunoscută. Ea a subliniat importanța îngrijirii preventive și cercetării în domeniul îmbătrânirii, creând termenul gerontologie și organizând Societatea Română de Geriatrie și Gerontologie, în 1950. Aceasta a fost prima pe plan mondial care a integrat cercetarea clinică, experimentală și socială în domeniul îmbătrânirii, elaborând strategii de prevenire a procesului de îmbătrânire și înființând o rețea națională de sănătate dedicată acestui scop. Institutul are în centrul preocupărilor sale studiul procesului de îmbătrânire a organismului uman din punct de vedere biologic, clinic, terapeutic, psihologic și social, devenind foarte repede celebru, dezvoltându-se rapid și ajungând la 600 de paturi în cabinetele de la Otopeni și Căldărușani. S-au organizat, de asemenea, un ambulatoriu în București, plus 190 de cabinete de geriatrie în toată țara, inclusiv secțiile exterioare de la hotelurile din Eforie, Mangalia, Herculane etc. Până în anul 1990, institutul aducea statului beneficii de 15-17 milioane de dolari anual. După 1990, și-a extins colaborările cu cliniciile din Suedia, Franța, Italia, Spania, Indonezia, Thailanda, Orientul Mijlociu, având contracte cu cele mai prestigioase institute din lume, activând în plan național și internațional cu grad de ocupare de 100%, făcându-se și liste de așteptare pentru cei care vor să se trateze.

Pentru laborioasa sa activitate, Ana Aslan a primit numeroase premii și distincții. Iată câteva: Premiul internațional și medalia „Leon Bernard” din partea OMS, Meritul științific clasa I, Merito della Repubblica (Italia), Cavaler al Ordinului Palmes Académiques (Franța), Profesor Honoris Causa și Doctor emerit al Universității Bragança-Paulista (Brazilia), a fost membră a mai multor academii și societăți naționale și internaționale.

Ana Aslan a decedat în 20 mai 1988 și este înmormântată în Cimitirul Bellu.

Prof. **Ion SCARLAT**
Sursa și foto: Internet

Jurnal de student

Despre FOMO și cum ne afectează rețelele sociale

Trăim într-o lume în care notificările sunt aproape un fundal sonor constant sau, poate, doar mie mi se întâmplă să trăiesc în lumea asta în care, dacă nu ești online, parcă lipsești de la ceva important. Ca studentă la SNSPA, la Facultatea de Comunicare și Relații Publice, studiez cum comunicarea modelează societatea, dar, sincer, uneori simt că și societatea modelează modul în care comunicăm... și mai ales modul în care ne raportăm la noi înșine.

Cât despre această frică de a rata ceva, FOMO - „fear of missing out”, ea este o stare cu care cred că mulți dintre noi ne confruntăm, mai ales cei din generația mea. Vedem o mulțime de story-uri zilnic, tik tok-uri, postări cu evenimentele la care n-am ajuns și oameni care „par” mereu în control, fericiți. Și atunci apare comparația noastră cu restul lumii. Nu este intenționată, dar, cu siguranță, este inevitabilă.

Paradoxul e că, deși studiez comunicarea, uneori simt că tocmai ea mă epuizează. Îmi doresc atât de mult să pot să-mi opresc telefonul și să nu mai răspund la niciun mesaj. Să închid tot și să respir.

În liniște. Fără filtre, fără algoritmi și fără like-uri. Dar nu pot. Așa lucrez, dar, în mod special, mă și obsedează ideea de a rata ceva. Mă prind dând scroll fără oprire, blocată în ecrane și simțind că dacă las telefonul jos, „pierd” ceva.

Într-adevăr, ajung la concluzia că rețelele sociale ne oferă iluzia de conexiune, dar uneori ne izolează pur și simplu de realitatea imediată. Poate că soluția e să învățăm să folosim conștient aceste instrumente și să nu ne mai lăsăm folosiți de ele. Până la urmă, comunicarea nu înseamnă doar a fi prezent online, ci să fi prezent aici și acum, în propria viață.

Bianca TUTUNARU
studentă la SNSPA,

Facultatea de Comunicare și Relații Publice
voluntar ED Telemann și WomenEsteem
International

Administrația publică locală

Administrația publică locală

Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” a fost modernizată printr-un proiect de reabilitare energetică

La începutul lunii noiembrie, elevii Școlii Gimnaziale „Mihai Eminescu” din Roșiori de Vede au început cursurile într-un

reabilitarea termică a clădirii, în scopul creșterii eficienței energetice, reducerii emisiilor de carbon, utilizând surse regenerabile de energie

Lucrările au fost demarate în luna iunie 2024, iar recepția la terminarea acestora a fost realizată în luna octombrie 2025.

Un element de noutate al proiectului îl reprezintă instalarea unei stații de reîncărcare pentru autovehicule electrice, menită să sprijine dezvoltarea unei infrastructuri prietenoase cu mediul și adaptată cerințelor viitorului.

Valoarea totală a proiectului se ridică la suma de 6.110.097,35 lei, din care 5.134.535,59 lei reprezintă fonduri eligibile din PNRR, iar 975.561,76 lei acoperă TVA-ul aferent cheltuielilor eligibile.

Primăria Roșiorii de Vede continuă să investească în modernizarea infrastructurii publice și în susținerea unui sistem educațional de calitate, pentru a oferi elevilor un mediu sigur, eficient și sustenabil.

spațiu reabilitat și modernizat, după finalizarea unui amplu proiect finanțat din fonduri europene. Este vorba despre „Renovarea energetică moderată a Școlii Gimnaziale Mihai Eminescu din municipiul Roșiorii de Vede”, finanțat prin Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR), componenta C5 – Valul Renovării.

Proiectul a avut ca obiectiv

COPII ȘI PĂRINȚI. SPRIJIN LOCAL PENTRU PREVENIREA DEZINTEGRĂRII FAMILIALE COD SMIS 327669

Proiect finanțat prin Fondul Social European+ Prioritate: P5. Reducerea disparităților dintre copiii la risc de sărăcie și/sau excluziune socială și ceilalți copii.

În cadrul proiectului sunt organizate activități de socializare pentru a sprijini relațiile familiale și a preveni dezintegrarea acestora. Prin întâlniri, ateliere și jocuri, copiii au ocazia să petreacă timp împreună și să comunice mai bine într-un mediu sigur și prietenos. Aceste activități contribuie la întărirea legăturilor familiale, promovând o atmosferă de încredere și înțelegere.

Municipiul Roșiori de Vede aduce la cunoștință cetățenilor crearea, în cadrul proiectului „Simplificarea procedurilor administrative la nivelul municipiului Roșiori de Vede”, cod My Smis 155167, a unei soluții informatice de acces la serviciile oferite de către administrația publică locală, prin care cetățenii interesați vor putea solicita diferite servicii prin platforma informatică dezvoltată, accesibilă la adresa: <https://eservicii.primariarosioriidevede.ro>, ce poate fi accesată prin crearea unui cont de pe orice device.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

www.poca.ro

ANUNȚ

Insulele ecologice digitale, amplasate pe platformele de gunoi din asociațiile de proprietari, pot fi accesate atât prin intermediul cartelei magnetice, cât și prin aplicația instalată pe telefon.

Deoarece aplicația funcționează ca o cartelă virtuală, separat de cea în format fizic, dar pentru aceeași adresă, aveți nevoie de un cod unic pe care îl puteți obține de la Direcția A.D.P.P. din cadrul Primăriei Municipiului

Roșiori de Vede.

Pentru informații suplimentare, sunați la numărul de telefon 0247466250.

„Primăria nu era proprietara echipei Sporting 2008 Roșiori, și nu putea desființa sau retrage echipa din campionat”

- declară primarul Valerică Gheorghe Cîrciumaru -

„Aproximativ 95 de miliarde de lei susțin inere din bugetul local pentru echipă, plus alte miliarde de lei pentru utilități ale stadionului”

Gabriel Argeșeanu (G. A.): Domnule primar, retragerea echipei de fotbal Sporting 2008 Roșiori din Liga a III-a a generat discuții aprinse și acuzații la adresa dumneavoastră, inclusiv aceea că ați dorit desființarea echipei. Care sunt, în opinia dumneavoastră, motivele care au condus la această situație și în ce măsură, ca primar, puteați lua o astfel de decizie?

Valerică Gheorghe Cîrciumaru (V. Gh.C.): În primul rând, doresc să clarific statutul Clubului Sportiv Sporting 2008 Roșiori. Acesta a fost înființat în 2008 de către trei persoane fizice, membrii fondatori. În perioada 2008-2012, echipa a activat în ligile inferioare, respectiv în liga a V-a și a IV-a. Finanțarea a fost asigurată prin implicarea acestor membri fondatori și cu contribuția mai multor sponsori.

La promovarea echipei în Liga a III-a, bugetul necesar pentru participare în acest eșalon a crescut semnificativ față de cel din ligile inferioare. În acest context, în anul 2012, a fost încheiat un contract de asociere între Primărie și acest club sportiv, prin care Primăria participa cu o sumă aprobată de Consiliul Local pentru activitatea echipei de seniori, precum și pentru echipele de copii și juniori.

Am făcut această scurtă introducere pentru a avea un punct de pornire clar, întrucât eu pot răspunde doar despre ceea ce s-a întâmplat începând din 2016, anul în care am fost ales primar și am preluat inclusiv contractul de asociere cu clubul sportiv.

Ceea ce trebuie înțeles este că Primăria nu era proprietara echipei Sporting 2008 Roșiori, și nu putea desființa sau retrage echipa din campionat. Vorbim de un contract de asociere și nu de preluarea echipei.

Eu iubesc sportul în general, fotbalul îmi place și am fost de acord pentru a sprijini și finanța echipa. Totuși, rolul meu este să gestionez un buget public, să prioritizez cheltuielile și să acționez în interesul cetățenilor, astfel încât fondurile să fie utilizate eficient și responsabil.

Pentru a evita orice interpretare eronată, voi detalia modul în care au fost alocate aceste finanțări, astfel încât să se înțeleagă clar angajamentul nostru de a susține fotbalul roșiorian și evoluția acestor plăți din 2016 și până în 2025.

În 2016, s-a început cu o contribuție anuală de 600.000 de lei, adică 6 miliarde de lei vechi. De atunci și până în 2025, această sumă a crescut anual, ajungând în ultimii ani la 1.500.000 de lei, echivalentul a 15 miliarde de lei vechi.

În acești nouă ani, de când sunt la primărie, am alocat bani pentru susținerea echipei, pentru salariile fotbalistilor, arbitrajul, deplasările și alte cheltuieli conexe. Totalul acestor alocări se ridică la 9,5 milioane de lei, adică 95 de miliarde de lei vechi. La aceste sume se adaugă cheltuielile pentru utilități ale stadionului – energie, gaze, apă, gunoi etc. – care, de la începutul perioadei, au crescut de la circa 600-700 de mii de lei la aproximativ 2,2 milioane de lei în prezent.

Efortul financiar a fost considerabil, și este posibil ca să-mi atragă critici din partea celor care nu susțin fotbalul și care consideră că acești bani ar fi putut fi folosiți pentru alte priorități în oraș. Acesta este un aspect legat de suportul financiar pe care, ca administrație publică, l-am avut pentru susținerea echipei.

În același timp, începând din anii 2023, 2024 și 2025, situația economică națională s-a schimbat semnificativ, resimțind cu toții impactul crizei. În septembrie-octombrie 2023 și 2024, Guvernul a adoptat ordonanțe de urgență cu măsuri de austeritate, iar în 2025 măsurile au fost și mai aspre. Aceste ordonanțe au interzis alocarea de fonduri și angajamente bugetare pentru relația cu asociațiile, ceea ce înseamnă că, efectiv, nu am mai putut să alocăm bani pentru aceste activități.

A fost o perioadă extrem de dificilă, în care am făcut eforturi considerabile. Unii sunt acuzați sau criticați de alții, pentru că așa este în fotbal, dar trebuie menționat că aceste decizii au fost influențate de contextul economic dificil. În prezent, mai avem o sumă de 150.000 de lei către cei care au împrumutat echipa din perioada când ordonanțele interveneau spre sfârșitul anului și nu mai puteam să ne achităm sumele aprobate prin hotărâre a Consiliului Local.

Cu privire la decizia luată, vreau să subliniez că, înainte de a opri finanțarea din bugetul local, m-am gândit de mai multe ori, conștient fiind că această decizie ar putea nemulțumi o parte dintre roșiori.

În general, trecem printr-o situație financiară extrem de delicată. La ora actuală, avem clienți neachitați și foarte multe proiecte începute, pentru care trebuie să avem și contribuție din fonduri proprii.

„Începând din 2023, am avut discuții cu mai mulți agenți economici în vederea susținerii echipei”

G. A.: Dacă din 2023 au apărut probleme financiare ca urmare a unor măsuri legislative, respectiv ordonanțele guvernamentale la care faceți referire, nu era necesar să se identifice și alte surse de finanțare, în afara celor de la bugetul local?

V. Gh. C.: Am avut numeroase întâlniri cu președintele clubului, Paul Mara, cu Bogdan Gogoi și cu alte persoane implicate în activitatea echipei, pentru a identifica soluții alternative. Începând din 2023, am purtat discuții cu mai mulți agenți economici pentru susținerea echipei. Deși inițial au exprimat un răspuns pozitiv, această susținere nu a fost una constantă.

Singurul ajutor constant pe care l-am avut a fost din partea societății Tecsă, însă nivelul sprijinului a fost insuficient pentru a susține activitatea echipei în întregime. Contribuția lor a fost echivalentul a trei sau patru salarii ale fotbalistilor. În rest, repet, dacă un agent economic poate demonstra contrariul, să o spună public. Noi am încercat să apelăm la toți cei pe care i-am considerat că au un capital care să le dea posibilitatea să ne sprijine.

După acest deznodământ nefericit, au apărut persoane interesate să ajute, iar întrebarea noastră este de ce nu au făcut-o până acum. Știți că după război mulți viteji se arată.

Regret sincer nemulțumirile create. Și eu am o stare de nemulțumire când văd că unii nu înțeleg situația reală și continuă să mă acuze de rea-credință sau de o dorință personală de a desființa echipa.

Continuăm să susținem grupele de under și de copii de la CS Sporting 2008 Roșiori. Chiar și atunci când am finanțat echipa mare, am sprijinit cele șapte grupe de juniori prin acoperirea unor cheltuieli legate de transport, asistență medicală, arbitraj, o parte din echipamente și deplasări la meciuri. În prezent, suntem în discuții cu societatea Tecsă pentru a asigura un set de echipament pentru acești copii.

O mănăstire, o carte, o comunitate

- continuare din pag. 1

Evenimentul a fost deschis de colonel Gheorghe Boboc, comandantul colegiului militar craiovean, și moderat de Aurelia Bărbuț, șef Serviciul pentru Cultură, Educație, Creație și Sport din Primăria Municipiului Roșiori de Vede.

Prezența starețului Mănăstirii Coșoteni, protosinghelul Ciprian Florea, a oferit ocazia de a sublinia semnificația locului, acesta evidențiind că Mănăstirea Coșoteni nu este doar un lăcaș de cult, ci un simbol al istoriei și culturii din sudul României, atrăgând vizitatori prin frumusețea arhitecturală și importanța istorică și invitând publicul să o descopere personal. Mănăstirea a avut un rol esențial în evoluția orașului Roșiori de Vede, fiind locul unde se pregătea personalul administrativ și educația fiilor de boieri în perioada în care orașul era capitala județului Teleorman. Restaurarea din anii

1935-1941, coordonată de primăria orașului prin Comitetul de restaurare condus de primarul Nicolae Popescu-Vedea, a consolidat semnificația culturală a acestui monument. Un moment deosebit al istoriei recente a mănăstirii a fost la 18 decembrie 2024, când s-a semnat protocolul de colaborare între Ministerul Apărării Naționale, reprezentat de general de brigadă Gheorghe Maxim, și Mănăstirea Coșoteni din cadrul Episcopiei Alexandriei și Teleormanului, reprezentată de protosinghelul Ciprian Florea, document prin care „Mănăstirea Coșoteni, de-o ființă cu Țara Românească și martoră a înființării Mitropoliei Țării Românești, să devină mănăstire a personalului din specialitățile militare Comunicații, Informatică și Apărare Cibernetică”, confirmând legătura dintre Biserică și Armată.

În continuare, cei doi autori au vorbit despre lucrare și relevanța istorică a Mănăstirii Coșoteni. Astfel, Veronica Cojocar, a prezentat istoria și contribuția mănăstirii în viața comunității, dar a transmis și emoția de a fi coautor al volumului. Totodată, gl. lt. (r) dr. Valentin Becheru a evidențiat valoarea istorică și culturală a acestui lăcaș de cult, precum și importanța Mănăstirii Coșoteni ca parte a unui sistem prin care Armata păstrează legătura cu istoria și spiritualitatea, alături de alte mănăstiri cu rol similar din țară.

Evenimentul a reunit un public numeros, format din elevi ai colegiului, cadre didactice și militari, iar sesiunea de autografe a încheiat lansarea, marcând o legătură directă între trecut, cultură și comunitate.

„Dialoguri cu Terra” – Arta care apropie! Două zile memorabile la Colegiul Național Militar „Tudor Vladimirescu” Craiova

- continuare din pag. 1

Gheorghe Boboc, care a evidențiat tradiția și valorile colegiului, subliniind legătura firească dintre formarea militară și educația culturală. Întâlnirea cu publicul a fost moderată de Aurelia Bărbuț, șef al Serviciului pentru Cultură, Educație, Creație și Sport din Primăria Municipiului Roșiori de Vede, care a introdus elevii în universul expoziției și a susținut dialogul pe parcursul ambelor zile.

În calitate de curator, gl. lt. (r) dr. Valentin Becheru, președintele Asociației Culturale „Radu Grămaticul”, a oferit tinerilor o privire amplă asupra direcțiilor artistice ale lui Costel Păun, explicând modul în care sculptura în piatră de rău devine un limbaj interior, matur și profund.

La rândul său, artistul Costel Păun a stat de vorbă cu elevii, a răspuns întrebărilor și a explicat procesul de creație, deschizând o fereastră spre lumea formelor, texturilor și simbolurilor. În semn de apreciere pentru modul în care instituția a primit expoziția, acesta a donat colegiului lucrarea „Frântura Luminii”, un gest care a emoționat atât cadrele militare, cât și pe elevi.

Cele două zile au adus în fața lucrărilor sute de elevi, fiecare grup bucurându-se de o întâlnire proprie cu arta. Printre vizitatori s-a numărat și Marius, fost elev al Școlii Gimnaziale „Zaharia Stancu”, care și-a reamintit cu emoție

momentele culturale trăite la Roșiori de Vede.

Un moment aparte al celei de-a doua zile l-a reprezentat acordarea *Diplomei de Excelență* artistului Costel Păun, din partea comandantului colegiului, colonel Gheorghe Boboc, în semn de apreciere pentru contribuția culturală și pentru prezența sa în prestigioasă instituție militară.

La organizarea expoziției și la prezentarea lucrărilor a fost prezentă și Veronica Cojocar, muzeograf la Muzeul de Istorie „Petre Voivozeanu” din Roșiori de Vede, oferind sprijin de specialitate.

„Dialoguri cu Terra” a dovedit, din nou, că arta poate deschide drumuri, poate crea punți și aduce împreună oameni și destine. Multumim conducerii Colegiului Național Militar „Tudor Vladimirescu” pentru deschiderea exemplară și modul în care a susținut acest demers cultural, care rămâne o dovadă că educația autentică

îmbină disciplina cu sensibilitatea, forța cu frumusețea și rigoarea cu spiritul.

Arta rămâne, astfel, nu doar o experiență vizuală, ci un act de apropiere – între generații, între comunități și între identități. Iar noi ne continuăm misiunea: aceea de a duce mai departe cultura roșioră și de a-i oferi locul pe care îl merită în peisajul cultural românesc.

Pliculețul cu pelin

Vorbesc unii că s-ar fi găsit monede de aur pe cîmpul de lîngă ROVA. Eu, personal, nu cred, dar dacă peste o săptămînă se umple zona cu băieți cu detectoare de metal, înseamnă că rubrica asta este citită.

Mă uitam zilele trecute pe un manual de limba română pentru ciclul liceal. Plictisitor, nu incită nici la insultă, nici la ditiramb. Dar predarea mai ține și de harul dascălului, așa că aprobe îi dau dreptate ministrului educației care spune că elevii noștri nu trec testele Pisa din cauza profesorilor.

Lansare de carte

Fascinațiile Cugetării - eseuri de Iulian Chivu

- continuare din pag. 1

profesorul, eseistul, publicistul și prozatorul Iulian Chivu, membru al Uniunii Scriitorilor din România (Filiala Alba), volum apărut la Editura Eikon, în prestigioasa colecție *Universitas – Seria Filosofie* (2025).

Evenimentul, organizat de Primăria Municipiului Roșiori de Vede și Serviciul pentru Cultură, Educație, Creație și Sport, a reunit un public select, iubitor de cultură și reflecție, care a dat un plus de valoare și noblețe acestei întâlniri dedicate ideilor și cărții.

Despre semnificația volumului, despre locul său în evoluția literară și intelectuală a autorului și despre continuitatea unei gândiri eseistice rafinate a vorbit domnul Stan V. Cristea, scriitor, critic și istoric literar, poet și publicist, membru al Uniunii Scriitorilor din România (Filiala București – Critică, Eseistică și Istorie Literară).

De asemenea, evenimentul s-a bucurat de prezența domnului Ciprian Agapie, manager al Centrului Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Teleorman, instituție aflată sub egida Consiliului Județean Teleorman și care a susținut financiar apariția editorială a acestei lucrări.

Într-o atmosferă plină de sens, s-au rostit cuvinte despre libertatea gândirii, demnitatea spiritului și bucuria reflecției. Împărtășind gânduri despre geneza volumului și parcursul său în filosofia modernă și cultura românească, prof. Iulian Chivu a explicat și motivele pentru care lansarea cărții a venit „așa de târziu”: „Am ezitat îndelung și am hotărât această lansare numai când mi-am regretat suficient că nu am onorat, așa cum s-ar fi convenit, cu o lansare aici, la Roșiori, și volumul de anul trecut *Ceia lume – studiu de etnosofie escatologică*, apărut la aceeași Editură Eikon, reticență care îmi prilejuiește, acum, câteva reflecții sau obversiuni insolite – ușor apofantice, pot spune.

Cum „Fascinațiile cugetării” au apărut în primăvară, de ce așa de târziu această lansare? Pentru că, iată, destul de îndărătnic, dar cu demnitatea senectutii, mă îngrijesc totuși cum să fiu o absență. Și ca să fiu o absență, trebuie să fiu înainte de asta o prezență. Cum însă prezențele pot fi prozaice, adică fără conținut și intensitate, musai că ele ajung în cele din urmă invariabile absențe. Or, e absurd ca o prezență să fie gradual-intensivă, iar absența ei să fie numai atât: absență. Și se întâmplă așa doar pentru că

Chemări palide

Ce anume ne împinge spre lectură? Printre altele (inițiativa, setea de cunoaștere, curiozitatea...) aș spune și impulsul euristic, chemarea spre descoperire. Cam multe chemări, din păcate, tot mai palide.

Propuneri de lectură:

Adriana Sohodoleanu / Cosmin Dragomir – *Sărut-mâna pentru masă*, Monitorul Oficial, 2025. O carte în două volume (aproape 1.000 de pagini) de(spre) bucate;
Yan Lianke – *Cele patru cărți*, Edit. Polirom, 2025;
Doina Ruști - *Ferenike*, Editura Humanitas, 2025.

Liviu NANU

există judecata, iar aceasta, fiind principală, nu poate fi decât dreaptă; cu judecarea, *din păcate*, e altceva.

Despre absurditățile prezenței pot spune la fel: Când nu este în competiție cu ceilalți, fiecare om „există” – într-un cod unitar al reflexivității, non-contradictoriu, altfel „este” un sine laolaltă cu ceilalți, cu Dumnezeu, după un cod kantian tripartit al reflexivității... „A fi” este un dat, dincolo de judecată; „a exista” este dincoace de ea, este judecarea sinelui cu și printre ceilalți, ambele ispite de păcate; prima de trufie, cealaltă de patimi obscure.

Ca ființă actuală, omul de azi, în filosofia socio-antropologică postmodernistă, este altceva decât omul-mașină al lui La Mettrie (sumă a organelor sale), sau decât cel din mai recenta „eră Ford” sau postindustrială. El nu mai este omul demiurgic nietzscheian sau faustic, spoliat de toate ale sale, ci este un om augmentat, produs de inginerii biotehnologice și determinări metapersonale, cu mintea exteriorizată sieși, amanetată virtualului, la care însă mai apelează doar ca la serviciile de catering.

Mintea, astfel exilată, se mută în calculator și este deja un serviciu pe care omul și-l face comodităților fără să își dea seama că, lipsit până și de motivația reproducerii, abandonează instituția familiei rătăcind în consensualism – omul augmentat va fi înălțat inclusiv ca specie poluantă – adică specia „sapiens sapiens” care gândește într-un inextricabil amestec de literatură și morală mai sumbru decât Cioran și Dostoievski, demobilizat de premisa defetistă cum că, dacă tot nu e nimic după moarte, atunci la ce bun restul?

Așadar, acest om al facticității nu mai subscrie ideilor și lecturile lui sunt cel mult frivole pierderi de timp. Or, ca să nu sune a epitaforă, și ca să nu fiu obositor, vă asigur și acum, cum mărturisesc pe coperta a IV-a a cărții, că nimic din ceea ce *nu devine* nu rezultă și numai restul este.

Prin urmare, cartea din fața Dumneavoastră, dacă nu se relevă cătuși de puțin ca retrospectivă, prospectivă și concluzivă *devinire* de idei filosofice, religioase, etice și estetice, rămâne cu siguranță doar un lamentabil este.”

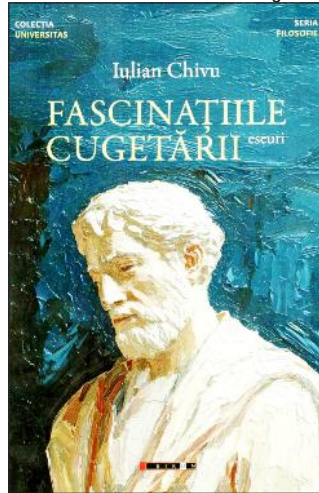
La final, participanții au avut bucuria unei sesiuni de autografe, transformând lansarea într-o adevărată întâlnire de suflet cu ideea, cuvântul și spiritul.

„Fascinațiile cugetării” rămâne o carte a echilibrului, o pledoarie pentru gândirea liberă și pentru modestia spiritului care caută.

Am primit la Redacție

Fascinațiile cugetării - Autor: Iulian Chivu, Editura Eikon, 2025, București.

O antologie de eseuri, o carte care își invită cititorii la un alt fel de lectură, după cum spune însuși autorul, scutită de facil, de rutină, și cu toate că nu este o carte de filosofie, ea avansează totuși în universul magic al ideilor, trecând reflexiv din ontologie în

metafizică și existențialism, și deși nu este nici o carte de dogmatică exclusiv creștină, prilejuiește treceri de la mistică la teognozie și la teosofie în conceptualismul contemporan, nu este nici un tratat de etică, deși stăruie pe idelle, consecvențele și determinațiile codurilor noastre morale, pentru că Iulian Chivu scrie dezinvolt despre religie, ca un bun cunoscător al marilor religii ale lumii, despre chestiuni filozofice, cunoscând bine doctrinele filozofice fundamentale și pe marii filozofi, despre chestiuni literare, ca un bun cunoscător al literaturii și a scriitorilor români și străini semnificativi, despre artă, scrie cu metodă și bine informat despre aspecte și fenomene care se petrec în lumea de astăzi, inclusiv în realitatea românească a momentului, așa cum bine remarcă cunoscutul istoric literar Stan V. Cristea.

Mănăstirea Coșoteni, Fosta Mănăstire Drăgănești, De la Negru Vodă la Bunavestire 2025 - Autori: gl. lt. (r) Valentin Becheru și Veronica Cojocar, Editura Cartea Ortodoxă, Alexandria, 2025 - O carte tipărită cu binecuvântarea Preasfințitului Părinte Galaction, Episcopul Alexandriei și Teleormanului, care semnează și

introducerea volumului, unde cititorii vor descoperi istoria unui loc, ce nu reprezintă doar un tărâm de rugăciune, asceză și luptă duhovnicească, ci liantul dintre adevăr și real. Un document ce va rezista timpului, fiindcă vorba volant, scripta manent și va lumina spiritul iubitorilor de sacralitate.

ANIROL

Să mai citim puțin!

Liturghii în bibliotecă

Rădăcinile dorului sau despre vârsta romantică a poeziei

Poetul teleormănean George Băicoianu are o experiență lirică bogată, concretizată până în prezent în patru volume de autor: *Maxinne* (Ed. Neuma, Apahida, 2019), *Ieri, adineauri, cândva ...* (Ed. PIM, Iași, 2022), *Călător prin alte timpuri* (Ed. Betta, București, 2023) și *Labirintul politic* (Ed. Castrum de Thymes, Giroc, 2024). Era și timpul, așadar, pentru o antologie de autor. Și autorul nostru o realizează, dar nu oricum, ci operând o selecție drastică din propria creație lirică, adunându-și cele mai frumoase poeme într-o carte purtând ca titlu o metaforă superbă: *Rădăcinile dorului*.

„Dor” este unul dintre cele trei cuvinte românești, alături de „doină” și „colind”, care a intrat în patrimoniul cultural UNESCO. Cuvânt intraductibil în alte limbi (în lumea romanică, poate doar portughezul „saudade” se mai apropie de profunzimea semantică a „dorului” românesc), plin de încărcătură spirituală, dorul are un caracter inefabil și frizează unicitatea.

Despre dor, acest sentiment redat grafic în limba română prin trei litere, care amintesc de Sfânta Treime, filosoful Lucian Blaga afirma că „este un organ de cunoaștere a infinitului.”. Și poezia este tot o modalitate de cunoaștere a infinitului din om și Dumnezeu, fiind alături de muzică, arta în care poți exprima cel mai bine o idee sau un sentiment așa de complex cum este dorul.

Titlul antologiei de față constituie o metaforă insolită care reface traseul dinspre abstract spre concret și viceversa, fiind bazată pe comparația subînțeleasă a dorului cu un copac. Dacă crengile dorului se întind ca niște brațe spre lumina cerului, tânjind după Dumnezeu, rădăcinile dorului sunt ascunse în pământul (trecutul) din care-și trage seva.

Așadar, pe de o parte, poetul George Băicoianu dorește să ne transmită cât mai expresiv cu puțință partea nevăzută a dorului, adică dorul consubstanțial cu misterul sufletesc al ființei, pe de altă parte, ne putem gândi la înrădăcinarea dorului ca la o incuibare în suflet a dorului, adică la forța, intensitatea acestuia crescând exponențial odată cu trecerea timpului.

Poeemele lui George Băicoianu se inscriu într-o paradigmă estetică neopașoptistă, care valorizează perspectiva romantică asupra realității și vizează mai ales recuperarea valorilor spirituale, culturale și identitare ale satului românesc, fiind centrate cu precădere pe opoziția trecut-prezent.

Antologia de autor a poetului George Băicoianu este structurată tripartit. În prima secțiune a cărții, *Regatul meu*, discursul este construit din cărămizile memoriei afective ale eului liric nostalgic după vârsta copilăriei petrecute la țară. Poetul scoate ca un magician din pălărie amintirile din perioada copilăriei, amintiri funcționând ca niște piese de puzzle, din care cititorul poate reconfigura universul rural care i-a amprentat puternic devenirea.

Astfel, Săiul pare un zeu acvatic tutelar: „Jos, în vale, curge Săiul / Liniștit ca un sihastru, / Legănând printre prundișuri / Oștile din vechiul castru.” (*Regatul meu*), iar din ninsărea amintirilor, Plăviceniul copilăriei ne apare aureolat de icoanele mamei și ale bunicilor ca în poemele *Iarna la Plăviceni*, *Fala bunicului* sau *Odaia mare*. Alte personaje care populează universul afectiv al autorului mai sunt lăutarul (*Bătrânul lăutar*), cizmarul (*Uliți schioape*) etc.

Poemul *Vatra cu amintiri* merită citat integral pentru că ne face părtași la un *modus vivendi* al omului simplu de la țară, de pe care poetul dă la o parte vâlul lăsat de trecerea implacabilă a timpului pentru ca noi, cititorii, să-i putem savura farmecul inefabil: „Nu mai sunt coșarea, casa / Nici joagărul și nici coasa, / Sau vreun lemn de la pătul: / Timpul le-a răbdat destul. // Totul era vâruit, / Pe jos, pământ lustruit / De lacrimile din otavă / Putrezite sub potcoavă. // Pe vatra dospind de jar, / Unde dormea un grătar, / Se rumenea cu cimbrisor / Un cocoș oprit din zbor. // Pe umeri de pirosirii / Flăcările din chilii / Ardeau vișe de ferigă / Într-un tuci cu mămăligă. // Sub cerul de lut curbat / În al țestului palat / Se năștea ziua de mâine / Într-o fereastră de pâine.”

Magma sinelui poetic ajunsă prin erupție vulcanică la suprafață s-a solidificat și au rezultat poeme splendide care configurează universul sacralizat al satului. Printre acestea se numără: *Acasă*, *Azima*, *Cîșmeaua copilăriei*, *Căpisterea*, *Cocoșii din bățătură*, *Demult*, *Apusul dintr-o pâine*, *Rădăcini*, *Oftatul busuiocului* și încă multe altele. Un alt poem antologic este *Zorii din cuvinte*, în care autorul rememorează, pe rând, etapele vieții parcurse până în prezent.

În *Oameni și îngeri*, a doua secțiune a antologiei, eul liric își focalizează atenția asupra oamenilor care l-au format. În poezia *Oameni simpli*, sunt evocați bunicii, acei oameni „de-o înțelepciune rară” și de-o statură morală exemplară, care au

constituit adevărate modele pentru viitorul poet, demonstrând încă o dată, dacă mai era nevoie, validitatea proverbului: „Cine nu are bătrâni să-și cumpere.”.

Primul înger este mama, evocată în poeme de o mare duioșie precum: *Primul înger*, *La un geam neștiut*, *Zâmbet de mamă*, *Pentru tine*, *mamă* sau în *Oglindea mamei*, unde aceasta este înconjurată de îngeri („... lângă ea, stau îngerii la rând”).

Prezențele angelice constituie, de altfel, un motiv literar aparte în lirica poetului George Băicoianu, putându-se decela câteva ipostaze majore ale acestora. În poezia *Ochi de icoană*, eul liric, ipostaziat într-un înger pământean, pe cale onirică („M-am visat azi-noapte înger / Dar având un trup de humă”), se află în strânsă corelație cu chipul matern care i-a sfințit și tutelat existența: „M-am visat azi-noapte înger, / Dar cu un trup uscat și strâns, / Pe un ochi de la icoana / Unde e al mamei plâns.”.

Dacă oamenii pot fi asemuiți cu îngerii datorită dragostei și sacrificiului de sine pentru oamenii dragi, îngerul, ca entitate spirituală, cu rol de îndrumător al omului, apare în superba piesă lirică intitulată *Glas de stea*: „Am vrut să iau o rază cu-mprumut / Din câte are soarele-n cunună, / M-a îndrumat un înger să revin / Să cer o rază care vine de la lună. // M-am conformat cu cererea schimbată / Și-am stat la poarta raiului, la pândă, / Imbrobodit de curiozitate / Cât va costa o rază cu dobândă. // Aveam nevoie mare de o rază, / Nu mai vedeam atât de bine / M-aș fi simțit în siguranță, / S-o știu alături, albă, lângă mine. // Nu mai știu precis cât am așteptat, / Dar s-a deschis o poartă mare, / Iar îngerul mi-a spus cu glas de stea / Că raza pot s-o iau și dintr-o lumânare.”.

Alteori, ca în poezia *Amintiri cu îngeri*, îngerul are și misiuni mai domestice, păzind, de pildă, „fructele dulcele” din care se făcea rachiul: „Putinile, gazde bune, / Primeau fructele dulcele, / Ce le tot păzea un înger / După o tainică lege.” și chiar supraveghind procesul de distilare al acestuia: „Era primenit din nou / Sub alt foc, arzând domol, / Pe care-l veghea alt înger / Peste vatră dând ocol.”.

Ultima secțiune a antologiei, *Dor de Eminescu*, ilustrează omagii adus de poet scriitorilor clasici. G. Băicoianu pendulează între teleormăneanul Marin Preda, în poezia *Lumânarea lui Moromete* zugrăvind-l pe Ilie Moromete, un personaj emblematic pentru lumea satului românesc: „Moromete a murit sub vremuri, / Dar se întoarce noaptea pe-o cărare, / Să ne aprindă lângă gardul lui, / Spre nemurire, câte-o lumânare.”, și Mihai Eminescu, poetul național, pe care noi, românii, l-am desemnat să susțină scutul heraldic al culturii române. Poezii precum *Clepsidra cu rouă* și *Dor de Eminescu* trădează imediat preferința autorului pentru stilul romantic profasat de Eminescu.

Mergând pe *Poteca dorului* („Să nu lași pe nimeni singur / Chiar de pași-ți sunt în goană / Amintește-ți de speranța / Ce-o strâng îngerii-n icoană.”), poetul face, în *Lecția despre nemurire*, dovada irefutabilă că „Țăranul n-a învățat să moară niciodată”, în pofida faptului că guvernantii vremelnici ai statului „îl obligă zilnic să învețe despre moarte.”.

În ultimele poeme din această secțiune, eul liric se regăsește în ipostaza revoltatului împotriva „holdelor de minciuni” ale candidaților din timpul campaniilor electorale, hoția și corupția politicienilor fiind arătate cu degetul: „Când hoția se dospește / Din aluatul insipid, / Embrionul se transformă / În celulă de partid.” (*Promisiuni*).

Eminescu, idolul asumat al poetului nostru, afirma la un moment dat: „Greșalele în politică sunt crime; căci în urma lor suferă milioane de oameni nevinovați, se-mpiedică dezvoltarea unei țări întregi și se-mpiedică, pentru zeci de ani înainte, viitorul ei.” („Timpul” - 13 februarie 1882).

Și G. Băicoianu, pășind pe urmele ilustrului său înaintas, face un rechizitoriu aspru al politicienilor corupți în fabule social-politice precum: *Omiada care nu a mai ajuns flutur* sau *Elixirul sinecurilor*, opunându-le acestor demnitatea, ca virtute a oamenilor obișnuiți, a cetățenilor de rând, cărora le este controlat și/sau schimbat în rău destinul: „Azi, demnitatea este un păcat / Stigmatizat cu vâl de penitență, / Destinele sunt arendate de profeți, / Numiți prin ordonanțe de urgență.” (*Despre demnitate*).

Antologia de poezie *Rădăcinile dorului* (Editura Aius, Craiova, 2025, Colecția „Teleormanul cultural”, Nr. 4) vine nu doar să încununeze demersul liric profund și original început de George Băicoianu în urmă cu aproape patru decenii, ci și să facă trecerea spre o altă etapă din cariera sa scriitoricească. Îl felicit călduros și îi urez să aibă parte de cât mai multe astfel de izbânzi pe tărâmul creativității literare.

Prof. Cristian Gabriel MORARU

Lecturi în lumină

George Băicoianu: Suflet ostenit de dor (versuri)

După apariția mai multor volume de versuri (*Maxinne*, Ed. Neuma, Cluj-Napoca, 2019; *Ieri, adineauri, cândva*, Ed. PIM, Iași, 2022; *Călător prin alte timpuri*, Ed. Betta, București, 2023; *Labirintul politic*, Ed. Castrum de Thymes, Giroc, 2024), poetul George Băicoianu editează în anul acesta două antologii lirice: *Rădăcinile dorului* (Ed. Aius, Craiova) și *Suflet ostenit de dor* (Ed. Neuma, Cluj-Napoca).

Antologia *Suflet ostenit de dor*, prefată de Evelyne Maria Croitoru și postfătată de Domnița Neaga, adună între copertele sale o sută de poeme grupate tematic în două ample secvențe: „Orologiile anotimpurilor” și „Oglinzile și umbrele iubirii”. Comentariile critice care însoțesc lucrarea aparțin unor nume de rezonanță ale literaturii române contemporane: Horia Gârbea, Nicoleta Milea, Aureliu Goci, Victoria Milesescu, Florea Burtan, Maria Matei, Petronela Apopei. La finalul cărții, vom găsi câteva „Referințe bibliografice”, din care aflăm aprecierea de care se bucură creația poetului G. Băicoianu, Domnia sa fiind recompensat cu numeroase premii la concursurile naționale și internaționale de poezie și inclus în multiple antologii lirice.

Prima subdiviziune a antologiei, intitulată „Orologiile anotimpurilor”, cuprinde poeme circumscrise temei timpului și trecerii ireversibile a acestuia. Întâlnim aici poezii dedicate lunilor anului, fiecare poem purtând titlul lunii respective. Așezarea în pagină se face în ordine alfabetică, nu cronologică, începând cu „Aprilie”, o lună cu semnificații simbolice în biografia autorului.

Caracteristicile fiecărei luni sunt surprinse prin ce are aceasta mai reprezentativ, printr-o coloristică aparte, născută din sensibilitatea poetului nostru exprimată prin metaforă și simbol. Iată un citat edificator din poezia „Noiembrie”: „Te-nvârti prin aer ca o balerină/ Atentă la orchestră și decoruri,/ Gonind prin ploii fărâma de lumină/ Atât de așteptată de călătoare doruri.//... Ai devenit simbolul perfect pentru trădare./ Schimbând când vrei hotare-ntr-o mișcare/ Și norii cei slugarnici veniți din depărtare./ Să sperie cu cețuri stejarii goi și tristi.”

Din poemele dedicate timpului și trecerii sale, transpare ideea perisabi-lității ființei umane. Timpul este generos cu noi, oamenii, indiferent că suntem buni sau mai puțin buni. El ne oferă șansa să trăim, să visăm, să iubim și să ne atingem idealurile, dar tot el este acela care ne schimbă fizic, moral, comporta-mental, uneori într-un interval extrem de scurt: „Neînțărcați, îmbrățișam trădarea./ Lăsând lupoaica să păzească stăna,/ Credința noastră în valori dispăre./ Când peste casă trece săptămâna.../ Ascundem adevărul în minciuni./ Sub baierile strânse și tăcute,/ La granița cu noduri efemere./ Poți ca să mori în câteva minute.” (Vămile timpului).

Creația artistică, aspirația spre visare, călătoria în timp, trecerea anotimpurilor și urmele pe care acestea ni le lasă în suflet... sunt tot atâtea teme și motive poetice abordate de autor în această primă secvență a antologiei *Suflet ostenit de dor*.

Partea a doua a cărții, și cea mai consistentă, „Oglinzile și umbrele iubirii”, cuprinde poeme în care iubirea, acest sentiment fără de care viața nu ar avea niciun sens, este surprinsă în toate fazele sale: înmugurire, înflorire, destrămare.

Femeia iubită poartă „... pe țămpale/ Zori de fericire...” (Zori); zâmbetul ei „este poezie” (Tot zâmbetul tău); din genero-zitatea ce o definește, ea dăruiește: „tot cerul”, „lumina”, „speranța”, „răgazul”... „Mi-ai dăruit din viața ta tot crângul/ Înmișmat doar de salcâmi nebuni./ Prinși de răsfățul despuiat pe cerul/ Împrăștiat în ochi de căpcăuni.” (Mi-ai dăruit). Așteptarea, răbdarea, pasiunea... puse în tot ce face sunt tot atâtea calități care îmbogățesc portretul moral al femeii îndrăgostite: „Mă așteptai în gară/ Cântată în refren,/ Unde, din când în când,/ Mai trece câte-un tren./ Peroanele-s pustii,/ Pe ziduri plânge varul,/ Vagoane stacojii/ Se ceartă cu acarul.” (Mă așteptai).

Iubirea zidește, înalță, fortifică, dă puteri supranaturale celui care o trăiește. În iubire, cuplul devine nemuritor: „Hai să revenim pe drumul/ Presărat cu colți de lup, / Unde păsări de cuvinte/ Aripile-n zbor își rup!// ... Să fim două curcubeie,/ Două flori de crin să fim,/ Împreună să ne naștem,/ Împreună să murim!” (Împreună).

Prin iubire renaștem, trăim senti-mentul de înălțare dincolo de obstrucțiile vieții: „Mă nasc în tine pentru-a doua oară/ Și mă îndemni ca să mă urc pe scară/ Spre cerul plin de stele lângă stele,/ Ca să-ți aduc doar una dintre ele.” (Primăvara furată).

Trecerea timpului îl face pe poet să mai uite unele lucruri, dar ochii iubitei nu pot fi uitați niciodată, fiindcă în ei se va regăsi totdeauna pe sine...

Frumoase poeme dedică G. Băicoianu iubirii materne, mamei, acea ființă unică din viața fiecăruia dintre noi: „De-aș putea să-ți mai sărut/ Mâna dreaptă, la început,/ Mâna cu care mă lai,/ Și apoi mă dezmierdai.” (Trupul cu ferigi).

Suflet ostenit de dor este o carte care zidește, înalță și aduce pace în ființa cititorului dornic de poezie autentică, în sensul clasic al cuvântului, într-o lume agitată, percepută prin slăbiciunile ei, oportunistă și temătoare, ușor de manipulat; o carte care nu se citește, ci se ascultă cu inima, fiindcă în adâncul inimii fiecăruia dintre noi, dincolo de frică și rătăcire, există o scânteie de Rai, care nu se va stinge niciodată, dacă vom avea grijă să o hrănim cu Frumos.

Poezia lui George Băicoianu este parte din acest Frumos al umanității...

Prof. Domnița NEAGA

Membră a Uniunii Scriitorilor din România

Meridiane critice

În cartea de esuri *Iubire și ne iubire de teatru* (Editura Polirom, 2013), George Banu încearcă să ilustreze, pe parcursul a peste 250 de pagini, două atitudini contrastante: una pozitivă, sinonimă cu pasiunea mistuitoare de artă, dar și cealaltă, a scepticilor, a pesimiștilor, cuantificatori de imperfecțiuni, de neîmpliniri...

Am avansa ideea că cele 37 de capitole/ secvențe, cu explicații exhaustive, într-un limbaj accesibil, ar constitui un fel de breviar de estetică teatrală - nu și singurul din moment ce, de pildă, numai în interbelic au existat un Camil (*Modalitatea estetică a teatrului*), un Iosif Blaga (*Teoria dramei*), deoarece se urmăresc aspecte fundamentale: relația personaj-interpret, regizorul, actorii, scenografia, repertoriul, spectatorii... De reținut, iscusința teatrologului de a întinde punți comunicaționale cu sociologia (succesul la public) și psihologia (percepția, empatia), precum și convocarea unor specialiști recunoscuți ca Robert Wilson, Kantor, Stanislavski, Craig ori a unor faimoși actori - Gérard Philipe, Isabelle Huppert, Angela Winkler, Bruno Ganz, Philippe Clévenot (pp. 15-25).

George Banu - Iubire și ne iubire de teatru (I)

Încă din incipit, se afirmă că nicio artă ca teatrul nu a generat atâtea controverse... Să fie oare o figură de stil? Opinia noastră: teatrul a fost și a rămas o formă complexă a spectacolului, caracterizată prin sincretism, un domeniu al sensibilului, la intersecția cu literatura - prin opera dramatică - și cinematografia, grație actorilor. Dilema teatrul ca artă/ divertisment prelungeste insolitul din comentarii, deși raportul inegal al opțiunilor înclină balanța spre prima variantă, iar următoarea ipotetică definiție ar putea fi asimilată scopului, efectului reprezentăției din sala de spectacol sau din arena/ amfiteatrul în aer liber, vara. Cu decență și eleganță, eseistul ilustrează ambele cazuri - Claude Régy, respectiv, Jérôme Savary (pp. 19-22).

Opinia româno-francezului de la Sorbona: „e câte ceva din fiecare” (p. 33). Aidoma filmului, unde contează carisma, și teatrul acordă atenție vocii, chipului și trupului, neubstituind aceste daruri de la natură valorii, talentului. Tandemul frumusețe - neagreabil nu influențează verdictul publicului sau al criticii.

La pagina 35, remarca pertinentă: „orice artă se

distinge prin ceva ce-i lipsește” am converti-o într-un precept estetic de interferență artistică, în tendința anexării unei falii de expresivitate, ca să nu mai zicem și tematic, motivele „dincolo”, de la „surata” din proximitate. Practic, ar funcționa nevoia de complinire, de completare, de conexiune concretizată ilustrată așa de noi: poezia simbolistă și-a apropiat - se știe adagiul lui Verlaine *de la musique avant toute chose*, precum și refrenul ca tehnică poetică - cantabilități din arealul muzical, în măsura în care pastelul de oriunde a tras cu ochiul la pictor, așa încât nu mai constituie o nouate ca teatrul, pe lângă suportul (soclul) literar, alias speciile comedia, tragedia, drama, să incumbe și componente/ elemente coregrafice ori paraartistice (ținută, gesturi, decoruri), pe lângă un fundal cu niscaiva sonori...

De asemenea, concluzia/ constatarea cercetătorului ar comporta altă semnificație, de exigență perpetuă a creatorului, veșnic nemulțumit de realizările sale, în căutare febrilă, neostoită de inedit în dorința, fie și aspirația de a fi avangardist, un înnoitor. Ca al nostru Camil ori italianul Pirandello, un

emancipator al teatrului european în secolul al XX-lea. Conștiința perfecționării, a creării de capodopere aprinde combustia internă, activează luciditatea amară că până la Absolut mai e, s-o recunoaștem, cale lungă... Arta nu e o copie a realității, a naturii, a istoriei, ci transfigurare - plusează și Kant, Maiorescu, Auerbach -, plasmuire, reflectare personală, cu pusee simbolisto-semiotice, conturând un univers tranzitoriu înspere concret, adevăr și imaginar... (Cap. 6 *O lume intermediară*, pp. 39-41), „cu apartenență simultană la real și fictiv”, p. 41) - ce implică neapărat un lider - regizorul veritabil, Unicul (p. 45), după Craig, Kantor, Wilson, Castelucci, Marthaller - dar, pe când și protagonistul, stăpân al scenei?, în ciuda coniecțiilor că arta dramatică are și statut de „producție colectivă” (p. 45), socotind multitudinea de elemente implicate.

- va urma -

Prof. dr. Iulian BITOLEANU

Colegiul Național „Anastasescu” Rosiori de Vede
Membru al Uniunii Scriitorilor din România și al
Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România

Lecția de istorie

Lecția de istorie

Oameni care au fost

Doctorul Virgiliu D. Sotirescu

Virgiliu D. Sotirescu s-a născut la 22 iunie 1931, în localitatea basarabeană Chirsova din Raionul Tighina, actuala Republica Moldova. Era fiul lui Dumitru Sotirescu de profesie învățător și al Iuliei Sotirescu - învățătoare. Această familie a avut trei copii: Larisa Sotirescu, născută la 29 ianuarie 1929, care a ajuns profesor de limba română la București, Virgiliu Sotirescu, care a devenit medic, doctor în științe medicale, și Lavinia Sotirescu, născută la 1 aprilie 1936, care a devenit farmacistă la Rupea, județul Brașov.

Virgiliu Sotirescu urmează cursurile școlii primare în perioada 1938-1942. Din 1942 până în 1947, a urmat cursurile școlii gimnaziale. Cursurile liceale le începe la liceul din Comrat și apoi la liceul din Roșiorii de Vede, care, în perioada aceea, se numea „Școala Medie Mixtă Tudor Vladimirescu”. A fost coleg de clasă cu Ileana Iliescu, Erotei Petrescu, Stratulat Eugraf, Trifan Apelon, frații Smarandache din Poiana Olt, Isclu Constantin și mulți alții.

Familia Sotirescu se stabilește la Roșiorii de Vede, după refugiu din Basarabia. Tatăl era învățător la Școala nr. 2, iar mama era funcționară. Virgiliu Sotirescu este bine apreciat în tot cursul anilor de liceu, atât de colegi, cât și de pleiada de profesori pe care i-a avut la clasă și obține „Diploma de bacalaureat” cu nota maximă, clasându-se primul din cei 65 de absolvenți ai promoției 1950-1951. Devine student al Facultății de Medicină din Iași, iar anul următor se transferă la Facultatea de Medicină din București.

Încă de la primele examene pe care le susține la București, este remarcat de colegi, dar și de profesori, care îl apreciază numai și numai cu note maxime, ceea ce îl așază în fruntea studenților facultății. Este un student serios, care nu are ca obiectiv prioritar decât să devină un bun profesionist în domeniul medicinei. Este mai tot timpul la bibliotecă și în laborator, lucru care îl apropie și mai mult de medicină, dar și de profesori și asistenți. În ultimii doi ani de facultate, este tot mai prezent și în spital și însoțește medicii la vizitele și contravizitele din saloanele cu bolnavi.

Încheie studiile universitare în anul 1958, când obține „Diploma de Licență în Medicină”, clasându-se printre primii absolvenți. Comisia Națională de Repartiție a Medicilor îl repartizează ca medic de „medicină generală”, la Circumscripția Sanitară din localitatea Dobrosloveni, Olt, unde funcționează doar câteva luni și se transferă la Dispensarul Uman din comuna Balaci, Teleorman, unde se simte bine, ia contact cu lumea satului, își face bine meseria pentru care s-a pregătit. Aici, o cunoaște pe farmacistă Maria Burtan, cu care se căsătorește, în 10 noiembrie 1958. Doctorul Sotirescu rămâne la Balaci, până la 31 decembrie 1961.

Între timp, în 1960, devine medic secundar obstetrică și ginecologie și face stagiile la Spitalul Cantacuzino din București. În anul 1960 au fost înscrși 12 medici din toată țara la secundariat, iar Virgiliu Sotirescu a fost numit șeful acestei grupe. El cunoștea toată gama medicală de obstetrică-ginecologie. Buna pregătire a dr. Virgiliu Sotirescu s-a reflectat și în media obținută la examenul de specializare, când s-a clasat al doilea pe țară. Spirinit de dr. Horia Popescu și dr. Lucreția Lăzărescu, care era medic al raionului Roșiorii de Vede, dr. Virgiliu Sotirescu este transferat, la 1 ianuarie 1962, prin Ordinul Ministrului Sănătății, la Spitalul Unificat din Roșiorii de Vede, unde va funcționa până la pensionare. Funcționează cu mare bucurie și înalt profesionalism în noul loc de muncă, unde este apreciat.

La 1 octombrie 1973, dr. Virgiliu Sotirescu este detașat în funcția de medic director al Spitalului Orașenesc Roșiorii de Vede, până la 31 octombrie 1974, în locul dr. Ilie Petrescu, care se afla la un curs de specializare. Detașarea se prelungește prin decizia nr. 232, semnată de Anghel Bodârlău, primarul orașului Roșiorii de Vede.

Sfătuit de profesorii Săvulescu și Dan Alexandrescu, se înscrie la examenul de admitere la doctorat. Promovează toate examenele și colocviile din perioada doctoratului și, în data de 15 ianuarie 1975, Comisia de Doctorat i-a acordat titlul de „Doctor în Științe Medicale”.

În anul 1976, dr. Virgiliu Sotirescu frecventează, la Institutul de Medicină și Farmacie din București, cursul de perfecționare „Metode de investigații și

metode terapeutice, în perioada 1 noiembrie - 31 decembrie 1976. Tot în 1976, la data 15 aprilie, dr. Virgiliu Sotirescu este numit în funcția de medic director al Spitalului Orașenesc Roșiorii de Vede, prin Decizia nr. 5 semnată de Anton Ștorobăneanu, primar al orașului. Prin Ordinul nr. 162/05.04.1978, Ministerul Sănătății a confirmat că dr. Virgiliu Sotirescu a obținut gradul de „medic primar” în urma concursului din sesiunea 27 decembrie 1977, cu media 9,02.

Spitalul din Roșiorii de Vede are rezultate foarte bune, este încadrat cu personal performant și lucrul acesta a pus semne de întrebare Direcției Județene de Sănătate, care organizează mai multe controale la spitalul orașenesc, iar procesele verbale întocmite la încheierea controalelor confirmă din plin rezultatele. Chiar dacă în anul 1988, dr. Virgiliu Sotirescu a fost schimbat din funcția de medic director de dr. Ilie Petrescu, activitatea din spital a rămas tot performantă. Activitatea dr. Virgiliu Sotirescu este una deosebită și se manifestă în toate planurile.

În anul 1991, prin Decizia nr. 42/26.11.1991, dr. Virgiliu Sotirescu este numit în funcția de medic director al Spitalului „Caritas” din Roșiorii de Vede. În anul 1998, cere direcției Spitalului, dar și Direcției Sanitare Județene, prelungirea activității sale în spital. Obține toate aprobările și continuă activitatea în spital până în anul 2008, când părăsește spitalul în care a lucrat întreaga viață, cu bucuria sufletească de a-și fi făcut datoria din plin, atât față de medicină, cât și față de oameni, de societatea roșioreană.

Chiar și în ultimii ani de activitate la spital, dr. Virgiliu Sotirescu a continuat să fie foarte interesat de toate noutățile din medicină. Iată numai câteva din manifestările la care a participat și de la care a primit certificate și diplome de participare: în anul 2006, al VI-lea Congres de medicină internă (6-8 aprilie, Călinești-Căciulata) și Simpozionul „Actualități și implicații în cardiologie, gastroenterologie, pneumologie, reumatologie și hematologie” (27 mai, Slatina); în 2007, participă la a II-a Conferință de Neonatologie, cu participare internațională, cu tema „Nou născutul prematur” (20-22 septembrie, Constanța); Simpozionul „Medicina bazată pe dovezi, implicații terapeutice în gastroenterologie, pneumologie, hepatologie, cardiologie, boli de nutriție și metabolism”, ediția a III-a (23-24 noiembrie, București) și Conferința internațională de „Antibioterapie în pediatrie și specialitățile medicale” (31 mai-2 iunie, București).

Ar mai fi de menționat și faptul că dr. Virgiliu Sotirescu nu a primit decât calificativul „Foarte bine”, atât în perioada 1959-2002, cât a fost salariat, dar și în perioada 2002-2008 cât a funcționat având cumul de salariu cu pensia.

O mare bucurie a doctorului Virgiliu Sotirescu au constituit-o cele două fiice, Ligia și Luminița, ambele medici de prestigiu la spitale din București. Doctorul Virgiliu Sotirescu a decedat la 18.10.2022, la București. Prin întreaga sa activitate pilduitoare și ținută sobră de medic și om de știință, cetățean de onoare al Municipiului Roșiorii de Vede, dr. Virgiliu Sotirescu se încadrează cu elogiul și lauri în dictonul latin al lui Virgilius din „Georgice”: „Labor improbus omnia vincit”.

prof. **Argentin St. PORUMBEANU**

Foto: arhiva personală a autorului

Restitutio Russenart - cetatea culturală

„Prozatorii intră în literatură atunci când poeții au cam terminat ce aveau de spus”

- interviu cu Gheorghe Stroe (1953 - 2017), romancier, prozator, critic literar, publicist -

Gabriel Argeșeanu (G.A.): În 1986, volumul de proză scurtă „Orașul timpului sfârșit”, pregătit pentru tipar la Editura Cartea Românească și care ar fi trebuit să reprezinte debutul dumneavoastră ca prozator, a fost retras din planul editorial. Care au fost motivele nepublicării acestuia?

Gheorghe Stroe (Gh.S.): Ați observat că însuși titlul era unul indezirabil. Redactorul cărții era Cornel Popescu, iar referatul extern îi aparținea lui Radu G. Țeposu. Multe dintre proze nu au fost acceptate de cenzură, astfel încât, deși se afla în planul editurii, cartea a fost retrasă. În final, încercarea lui Cornel Popescu de a mă include în volumul colectiv „Debut '86” – ultimul de acest gen la Editura Cartea Românească în perioada comunistă – a eșuat din cauza incompatibilității ideologice. Ca urmare, debutul meu a fost amânat cu zece ani.

G.A.: Prin urmare, în anul 1996, la publicarea romanului „Soarele roșu”, unii critici considerau că ar fi un debutul târziu. Cum comentați?

Gh.S.: Nu aș spune că este un debut târziu. Este mai degrabă o prejudecată legată de vârsta la care debutează un scriitor. Trebuie să facem o diferențiere clară în funcție de genul în care debutează autorul. Una este să debutezi ca poet și alta ca prozator. Cineva a făcut o observație justă, verificabilă în multe cazuri, anume că prozatorii intră în literatură atunci când poeții au cam terminat ce aveau de spus. Un debut editorial la 42 de ani nu este deloc întârziat.

Pentru a spulbera această prejudecată legată de debuturile târzii, vă propun să privim din acest punct de vedere literatura română și cea universală. Chiar și unii poeți debutează târziu. Astfel, Bacovia debutează cu volumul „Plumb” la vârsta de 35 de ani, Ștefan Augustin Doinaș publică primul volum la 43 de ani, iar Tudor Arghezi face debutul la 47 de ani. Cât privește prozatorii, Nicolae Filimon publică „Ciocoi vechi și noi” la 44 de ani, iar Constantin Țoiu și Octavian Paller apar editorial după vârsta de 40 de ani. Nu trebuie uitată Școala de la Târgoviște, reprezentată de Radu Petrescu, Mircea Horia Simionescu, Radu Țopa și Costache Olăreanu, care au elaborat un program de debut la vârsta maturității, adică după al patrulea deceniu de viață.

Ieșind din spațiul literaturii române, putem menționa exemplul lui Stendhal, care debutează la 44 de ani și publică „Roșu și negru” la 47 de ani; Freud, care la 58 de ani publică „Interpretarea viselor”; Cervantes, care debutează cu un roman pastoral la 37 de ani, iar prima parte a „Don Quijote” o publică la 58 de ani; Flaubert, care debutează după 56 de ani.

În privința vârstei debutului, intervin mai mulți factori. Primul ar fi maturizarea autorului, deoarece un prozator nu poate veni în literatură prea devreme, lipsindu-i experiența de viață și cea a textului. Apoi, circumstanțele speciale pot influența momentul debutului; de exemplu, Ștefan Augustin Doinaș a debutat la 43 de ani din cauza unor împrejurări proprii anilor '50. Există și decizia autorului, așa cum William Golding, laureat al Premiului Nobel pentru literatură în 1983, a debutat la 43 de ani cu „Împăratul muștelor”.

Aceste argumente susțin ideea că debutul meu s-a produs la o vârstă optimă.

G.A.: Mircea Dinutz vă considera un „optzecist întârziat, atipic”.

Gh.S.: Această atipicitate, pe care mi-o atribuia Mircea Dinutz, se poate constata și în privința debutului meu. Pentru că am debutat editorial cu un roman, nu înseamnă că proza scurtă reprezintă o experiență ulterioară. În 1986, trebuia să debutez cu un volum de proză scurtă. În toamna aceleiași an, Suplimentul literar - artistic al „Scânteii Tineretului” mi-a publicat o proză mai lungă, „Cartea neamurilor”, neincluse, până acum, în nicio carte. Același supliment mi-a publicat o altă proză scurtă, „Duminică răzburării”, nici aceasta nefiind inclusă în vreo carte. Și ar mai fi și alte situații de menționat. Așadar, proza scurtă publicată de mine în presa literară precede romanul „Soarele roșu”.

G.A.: Atipicitatea a fost semnalată și de apropiații dumneavoastră care așteptau un volum de proză scurtă și ați publicat un roman conjunctural, de factură politică.

Gh.S.: Acestea au fost împrejurările. După 1990, la Editura Cartea Românească, urma să apară un roman combinat cu câteva proze scurte. Redactor era Antoaneta Iordache. Însă, cum se știe, la începutul anilor '90, această editură a avut un moment de dificultate financiară, iar eu am profitat de ocazia oferită de Nicolae Lupu, printr-o subvenție de la Ministerul Culturii, pentru a tipări o carte. În acest context, Gheorghe Filip, directorul Editurii „Teleormanul Liber”, s-a văzut în situația de a alege între un roman scris între 1991 și 1993 și o carte de proză scurtă. În privința cărților de proză scurtă publicate ulterior, acestea provin din epoci diferite, iar asocierea lor tematică s-a făcut fără a ține cont de o cronologie a creației. Totuși, fiind rescrise de mai multe ori, cred că au dobândit o unitate stilistică, fapt pentru care comentatorii lor nu au putut sesiza momentele diferite ale procesului de creație.

G.A.: Care este rolul și importanța operei literare în raport cu biografia autorului și cum influențează această percepție receptarea și

interpretarea textului?

Gh.S.: În general, aventura producerii cărților este complicată și poate mai puțin importantă; ceea ce contează cu adevărat sunt cărțile în sine. Eu susțin o retragere a autorului în umbra operei și nu agreez promovarea excesivă a biografiei autorului. Alfred

Jarry spunea că nu există biografie, iar eu subscriu ideii că există doar texte și nicidecum biografie. Autorul trebuie să rămână doar un nume pe o carte, pentru că în mentalitatea populară contează opera, nu cel care a scris-o. De fapt, există două atitudini în această privință: dacă scriitorul vrea să-și promoveze propria persoană, poate suferi dacă nu este suficient de comentat sau publicat; poate suferi dacă nu este într-un centru cultural sau în capitală. Pe de altă parte, dacă este obsedat de propria operă, de procesul de creație, atunci cred că îi este mai puțin indiferent succesul sau receptarea de moment, indiferent dacă trăiește într-un centru cultural consacrat sau în capitală, sau chiar în izolare, departe de agitația lumii culturale. Trebuie să avem în vedere diferențierea pe care o făcea Marcel Proust, în „Contele de Saint-Boeuf”, între eul profund și eul social. Opera fiind produsul eului profund. Iar eul profund se regăsește în toate textele din cărțile mele. În privința romanului „Soarele roșu”, acesta și-ar fi găsit, în alte împrejurări și în condiții de receptivitate a literaturii de circulație, un interes conjunctural. Deși există posibilitatea interpretării în această cheie, ca roman politic, eu am negat această interpretare, deoarece, în anumite ocazii, a fost supralicitată. Totuși, romanul poate fi citit și în subtext, ca un raport între copie și esență, între idee și model. Copiile fac ca modelul să fie etern; trimite la Platon, iar tot romanul reprezintă un raport între model și copie.

G. A.: Datorită imaginației de a crea o lume „proprie, stranie, bizară, fantasmagorică”, Constantin Sorescu vă plasează pe linia Marquez-Foultner-Camus-Voiculescu-Dumitru Radu Popescu, ceea ce subliniază, încă odată, faptul că scriitorul nu poate fi o unicitate absolută.

Gh.S.: Este adevărat, pentru că el există într-un context. Acest context preexistă. Borges spunea că: „scriitorii pe care îi imit nu sunt neapărat cei pe care îi admir cel mai mult, ci cei pe care pot să-i imit”. Important este ca, la un moment dat, scriitorul să nu se confunde cu modelul. Poate că vă va surprinde, dar scriitorul care m-a influențat cel mai mult a fost Ion Luca Caragiale. În primul rând, în privința economiei stilului. De la Caragiale am învățat că în text nu trebuie să existe nimic în plus. De la scriitorul Caragiale am învățat că un text literar se întemeiază pe principiul minimum de expresie, maximum de semnificație. Acest principiu a fost promovat și de Liviu Rebreanu. El a rescris romanul „Ion” de trei ori, scena nunții fiind rescrisă de cinci ori. Flaubert spunea odată că, dacă într-o noapte reușește să elimine un subjonctiv, înseamnă că a avut o noapte bună. Cât privește pe Vasile Voiculescu, afinitățile sunt de dublă natură, datorită locului de naștere — satul meu aflându-se între Pârscovul lui Vasile Voiculescu și Păliciu lui Ion Caraion — dar și a unor afinități ce țin de structură și orientare culturală. O orientare spre folclor, spre descoperirea sensului existenței umane în secolul nostru. Dacă ar fi să menționez autorii ale căror opere mi-aș dori să le văd în vecinătatea prozei mele — o vecinătate care înseamnă altceva decât transfer tematic, stilistic și de structuri narative - ar fi Vasile Voiculescu, Mihail Sadoveanu, Ștefan Bănulescu, Mircea Eliade, D. R. Popescu, Kafka, Marquez, Borges, Camus și majoritatea scriitorilor sud-americani. William Golding a reprezentat o experiență extraordinară, dar o importanță deosebită au avut, pentru prozatorul Gheorghe Stroe, și cărțile de teorie literară. Am încercat să reflectez puțin și asupra modului în care poate funcționa textul literar. Mai adaug și cărțile de teorie care nu privesc direct literatura. În primul rând, Freud, care reprezintă o pasiune veche și constantă. Am audiat, în primul an de facultate, un curs susținut de Ion Vianu despre Freud, fiind și prima mea inițiere în domeniu. Nu trebuie să scap din vedere lectura existențialistilor Camus, Sartre și Pascal. Frecventez și Biblia, concentrându-mă pe Eclesiast și Evangheliile. Pentru interesul deosebit arătat folclorului și mitologiei, sunt recunoscător profesorului Niculaie Constantinescu, care mi-a fost dascăl în facultate. La fel de importantă, în această privință, s-a dovedit și „Mitologia română”, scrisă de Romulus Vulcănescu, o carte substanțială. E greu de vorbit până la capăt despre textele și autorii cu care un scriitor se află într-o relație de proximitate, mai degrabă decât de imitație.

(Fotografie din arhiva autorului)

60 de ani de la înființarea Muzeului de Istorie din Roșiori de Vede!

- continuare din pag. 1

municipiului, ec. Valerică Gheorghe Cîrciumaru, alături de Aurelia Bărbuț, șef Serviciul pentru Cultură, Educație, Creație și Sport, și Veronica Cojocaru, muzeograf la Muzeul de Istorie „Petre Voivozeanu” au acordat Diplomele de Excelență,

Diplomele Onorifice, Diplomele Aniversare și Diplomele de recunoștință tuturor celor care au contribuit la realizarea evenimentelor organizate în cadrul muzeului sau au sporit și au îmbogățit, prin donațiile oferite, patrimoniul cultural-istoric pe care instituția muzeală îl deține, îl conservă și îl valorifică.

„Ziua porților deschise” a marcat cea de a doua zi a sărbătorii patrimoniului cultural roșiorian, când vizitatorii au putut admira obiectele expozițiilor permanente de istorie locală,

însemnând o adevărată călătorie, începând cu paleoliticul și oprindu-se în lumea satului românesc de la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea, călătorie care atestă

rolul important al muzeelor în comunitate, pentru că ele depășesc sfera instructiv educativă, contribuind la formarea sentimentului de apartenență la respectivul spațiu și consolidarea conștiinței identitare.

Activitatea dedicată acestui moment aniversar a continuat și joi, 13 noiembrie, în sala Casei de

Cultură din Roșiori de Vede, unde a avut loc lansarea și conferirea Medaliei „60 de ani de la înființarea Muzeului de Istorie Petre Voivozeanu”.

Despre istoria, patrimoniul și importanța muzeului au vorbit prof. Cristiana-Mirela Piper-Savu, viceprimarul Municipiului Roșiori de Vede; preot Mircea Ionescu, protoiereul Protoieriei Roșiori de Vede; prof. Eugen Ovidiu Vlad, fost director al muzeului și fost primar al urbei; dr. Pavel Mirea, managerul Muzeului Județean Teleorman;

gl. lt. (r) Valentin Becheru, președintele Asociației „Radu Grămaticul”; Aurelia Bărbuț, șef Serviciul pentru Cultură, Educație, Creație și Sport, moderatorul evenimentului, și Veronica Cojocaru, muzeograf la Muzeul de Istorie „Petre Voivozeanu”.

Au primit diplome și medalii: cadre didactice, reprezentanți ai administrației publice județene și

locale, oameni de cultură, reprezentanți ai vieții religioase și monahale, ai armatei, precum și ai

presei, colaboratori și parteneri care au sprijinit activitatea muzeului roșiorian de-a lungul timpului.

EUROPA DE ACASĂ

EUROPE DIRECT Teleorman - legătura TA cu Europa!

• Generația EU

Miercuri, 29 octombrie, la sediul EUROPE DIRECT Teleorman, am celebrat o zi dedicată informării europene, cunoașterii și entuziasmului tinerilor pentru valorile Uniunii Europene. Evenimentul „*Cetățeni europeni pregătiți pentru viitor!*” - *Lecția de informare europeană: trecutul, prezentul și viitorul UE*” a adus împreună elevi, profesori și voluntari implicați, prin activități interactive - quiz-uri realizate pe Kahoot! de către eleva Adelina Maria Opriță (Colegiul Național „Anastasescu”), voluntar ED Teleorman, dar și prin explorarea resurselor din platforma *Learning Corner* a Comisiei Europene.

Tot cu acest prilej, am avut bucuria să recompensăm rezultatele deosebite obținute de cele patru echipe din județul Teleorman calificate la faza națională a **Concursului EURO QUIZ 2025**, organizat de Reprezentanța Comisiei Europene în România și Ministerul Educației, respectiv: **Exploratorii Dunăreni:** Cioacă Alessia Maria, Concita Roberta Maria, Mazilu Cristian Andrei, Fincă Maria Alexia - *Liceul Teoretic „Marin Preda” Turnu Măgurele*, prof. coord. Mazilu Cătălina; **EuroThinkers:** Deaconu Mario Cristian, Pelea Cristian Petrișor, Vișinoiu Miruna Ștefania Gabriela, Rogojinaru Andrei Cristian - *Școala Gimnazială „Zaharia Stancu” Roșiori de Vede*, prof. coord. Popescu Tatiana; **EU forici:** Milcu Bianca Alessia, Popescu Elena Mihaela, Stoica Andrei Alexandru, Văituș Larisa Maria Alexandra - *Școala Gimnazială Nr. 7 Alexandria*, prof. coord. Ionescu Minodora-Cristinela; **Eurokids:** Rugă Cătălin Mihai, Dinu Andrei Nicolae, Bizadea David Gabriel, Dinu Robert Constantin - *Școala Gimnazială Călmățui de Sus*, prof. coord. Băltoiu Elena-Liliana.

În cadrul evenimentului, participanții au descoperit și Concursul „**Lider European**”, o provocare adresată elevilor de liceu care își propune să dezvolte abilitățile de leadership, comunicare și spiritul de echipă pentru a transforma ideile lor în proiecte reale pentru comunitate.

Ne-a bucurat cu prezența prof. Cristiana-Mirela Piper-Savu, viceprimarul Municipiului Roșiori de Vede, care a transmis tinerilor mesaje de încurajare și susținere în implicarea lor civică și europeană.

Toți participanții la această competiție au fost recompensați cu materiale promoționale oferite de Reprezentanța Comisiei Europene în România și de ED Teleorman, o apreciere pentru efortul și entuziasmul lor de a descoperi Europa și valorile ei comune.

A fost o zi plină de energie, idei și inspirație europeană, motiv pentru care felicităm elevii și profesorii coordonatori pentru dedicare, curiozitate și implicare în promovarea valorilor europene!

• Educația ecologică și inovarea pentru un viitor sustenabil

Liceul Tehnologic „Virgil Madgearu” din Roșiori de Vede a organizat joi, 6 noiembrie, workshopul „Educația ecologică și inovarea pentru un viitor sustenabil”, parte a Programului Național „Săptămâna Verde” 2025-2026.

Evenimentul a fost deschis de prof. dr. Daniela Gheorghescu, director adjunct al liceului, care a subliniat rolul fundamental al educației ecologice și importanța formării unei generații responsabile față de mediu.

Au urmat o serie de intervenții valoroase ale invitaților speciali, care au adus perspective diverse, dar unite de aceeași preocupare pentru protejarea mediului: prof. Cristiana Mirela Piper-Savu, viceprimar al municipiului Roșiori de Vede, care a vorbit despre voluntariat, implicare civică și participarea activă a tinerilor în acțiuni de protejare a mediului; ing. Luiza Georgeta Teodorescu, consilier superior la

Direcția Județeană de Mediu Teleorman - Compartimentul Biodiversitate și Aarii protejate, care a prezentat informații despre ariile protejate din județ și despre provocările actuale legate de conservarea acestora; ing. Ionel Ignat, reprezentant al Ocolului Silvic Roșiori de Vede și consilier local, a adus în atenție problemele de mediu și realitatea îngrijorătoare a faptului că pădurile mai acoperă doar 5% din suprafața județului Teleorman - o situație în contrast cu vechea semnificație a numelui „Teleorman”, adică „pădure neună”; Aurelia Bărbuț, șef Serviciul pentru Cultură, Educație, Creație și Sport și consilier comunicare în cadrul centrului de informare EUROPE DIRECT Teleorman, care a vorbit despre acțiunile de curățare a malurilor râurilor, lacurilor și zonelor verzi din Roșiori de Vede - inițiativă precum *Let's Do It, Romania!*, *Săptămâna europeană a Mobilității*, *Ora Pământului* sau *Ziua de Curățenie Națională*, în care s-au implicat activ și elevii acestui liceu roșiorian. Discuțiile au vizat, de asemenea, Pactul Verde European (Green Deal) și obiectivele Uniunii Europene privind protejarea mediului, inclusiv ambițiosul plan de plantare a 3 miliarde de copaci până în 2030 - un pas important spre transformarea Europei în primul continent neutru din punct de vedere climatic.

Totodată, elevii și cadrele didactice ale liceului au susținut prezentări inspirate despre protejarea mediului, reciclare, inovație verde și responsabilitate ecologică, demonstrând că înțeleg nu doar teoretic, ci și prin fapte, ce înseamnă grija pentru natură.

Evenimentul a demonstrat că, deși Roșiori de Vede este o comunitate mică, impactul local poate fi mare atunci când fiecare contribuie - fie că vorbim despre o pungă ridicată de pe jos, un copac plantat sau o idee bună pusă în practică.

Felicităm organizatorii și participanții implicați în derularea acestui workshop, dar și pentru exemplul de responsabilitate și viziune europeană pe care îl oferă tinerilor din comunitate. Pentru un viitor mai curat, mai verde și mai sustenabil - educația ecologică începe cu tinerii noștri!

Aurelia BĂRBUT

Foto: Aurelia BĂRBUT, Tedy STÎNGĂ